

Milieu en duurzaamheid

Onderzoek naar mening over/kennis en gedrag van milieu- en duurzaamheidsaspecten door de Helmondse bevolking

Onderzoek en Statistiek

MILIEU en DUURZAAMHEID

Onderzoek naar mening over/kennis en gedrag van
milieu- en duurzaamheidsaspecten
door de Helmondse bevolking

Onderzoek en Statistiek

COLOFON

Titel : MILIEU, Onderzoek naar mening over/kennis en gedrag van milieu- en duurzaamheidsaspecten door de Helmondse bevolking

Opdrachtgever : Gemeente Helmond

Opdrachtnemer : Afdeling Onderzoek en Statistiek Gemeente Helmond
Wilma Timmers

Datum : Mei 2015

Samenvatting en conclusies

Aanleiding

Het milieu vormt al jaren een belangrijke pijler in het gemeentelijk beleid en streven naar een duurzame stad vormt een van de zeven ambities van het programma-akkoord, dat het huidige college bij zijn aantreden in mei 2014 heeft opgesteld. In dat kader heeft de beleidsafdeling behoefte aan een peiling onder de bevolking over kennis, mening en gedrag van de Helmondse bevolking over (facetten) van het milieu. Ze heeft daarvoor een onderzoek laten houden om achtergrondinformatie te krijgen voor beleidsontwikkeling. De afdeling Onderzoek en Statistiek heeft in opdracht van het college het onderzoek uitgevoerd. De nodige informatie is uit twee gehouden enquêtes afkomstig en in het onderstaande worden de samenvatting van de uitkomsten en daaruit getrokken conclusies gepresenteerd.

IN WELKE MATE ERVAART DE INWONER VAN HELMOND MILIEU-OVERLAST?

- Er is in Helmond sprake van geluid-/stankoverlast en luchtverontreiniging, maar voor de grootste groep inwoners is dat een incidentele gewaarwording; het overkomt hen niet vaak. Er is sprake van een min of meer stabiele situatie: het aandeel inwoners dat er overlast van ervaart, is in de afgelopen 14 jaar redelijk stabiel gebleken.
- De meeste inwoners hebben wel eens last van geluiden van buiten (zijn woning), maar bij de meeste soorten geluid overkomt hen dat niet vaak. Overlast van industrie/bedrijven, van laden en lossen en van evenementen/festiviteiten zijn vormen die gemiddeld het minst overlast veroorzaken (minder dan 4% heeft er ooit last van). Verkeer en omwonenden zijn vormen die het meeste overlast veroorzaken: een op de zes/zeven inwoners heeft hier in min of meerdere mate last van. Maar dit zijn dan ook bij uitstek de geluidsoorten die overal in de woonwijken in het leven van alledag aanwezig zijn.
- Ook met stankoverlast heeft een meerderheid van de inwoners wel eens te maken, maar de meesten overkomt het niet vaak. Drie op de tien hebben er nooit last van. In Brouwhuis hebben mensen gemiddeld meer stankoverlast dan in de andere woonwijken en het gaat dan vooral om stank van landbouw/veeteelt en van industrie/bedrijven.
- Een op de acht inwoners heeft soms last van luchtverontreiniging, maar de meesten hebben er nooit last van.

WAT WETEN DE INWONERS OVER RISICO'S VAN GEVAARLIJKE MILIEU-ELEMENTEN IN DE WONING EN WOONOMGEVING EN WILLEN ZE ER MEER VAN WETEN?

- In zijn algemeenheid maken inwoners van Helmond zich weinig zorgen om risico's van gevaarlijke milieu-elementen in de woonomgeving zoals bv. extreem weer of explosies. Uitval van de nutsvoorzieningen is echter een zaak die bijna de helft van de inwoners wel als een risico ervaart.
- Alle informatie die over risico's van gevaarlijke stoffen wordt verstrekt door gemeente, provincie, veiligheidsregio's en andere betrokken instanties komt lang niet altijd binnen bij de inwoners. Uit het onderzoek komt naar voren, dat een deel van de bevolking zelf aangeeft die informatie niet op te zoeken en daarnaast blijken de informatiekanalen niet altijd goed bekend te zijn. Kenmerkend voor dat laatste is de provinciale risicokaart. Minder dan 10% van de bevolking gebruikt die en de meesten kennen deze kaart helemaal niet. Toch is er in Helmond wel behoefte aan (aanvullende) informatie over risico's van gevaarlijke stoffen. Een op de drie inwoners wil dit. Afgaande op de manier hoe mensen informatie nu binnen halen, zal die het meest effectief zijn als die vanuit de gemeente wordt geleverd of via mondelinge overdracht door andere mensen wordt aangedragen. Maar ook informatie die via schriftelijke bronnen wordt verspreid, bereikt dan een deel van de mensen.

HOE BRANDVEILIG BESCHOUWT DE HELMONDER ZIJN WONING EN WAT DOET HIJ ERAAN OM DIE TE VERHOGEN?

- De Helmondse bevolking beschouwt zijn eigen woning over het algemeen als brandveilig. Een beperkt deel van de inwoners heeft een andere mening: 7% vindt de eigen woning niet goed bereikbaar voor de brandweer (en andere hulpverleners).
- Nagenoeg elke inwoner toont zich op een of andere manier verantwoordelijk voor de brandveiligheid van zijn woning en neemt daardoor maatregelen:
 - Drie van de vier inwoners hebben rookmelders in huis (maar een vijfde deel van hen is er niet zeker van of de rookmelders werken).
 - De meeste mensen laten hun cv-ketel regelmatig schoonmaken, vervangen het filter van de afzuigkap regelmatig en zorgen ervoor dat gas- en elektrische apparaten uit zijn als ze niet thuis zijn.
- In een aantal opzichten zou de brandveiligheid verhoogd kunnen worden. Nu hebben vier van de vijf mensen geen blusdeken of brandblusser in huis en een op de vier heeft geen rookmelders. De bevolking staat wel open voor verbeteringen op dit terrein.
 - Op de vraag waarom men bepaalde maatregelen (nog) niet genomen heeft, antwoordt menig een dat men er niet bij stil heeft gestaan of dat men het steeds uitgesteld heeft en dat men het wel van plan is.
 - Een op de vijf inwoners heeft behoefte aan informatie over het brandveilig maken van de eigen woning. Die informatieverstrekking kan op diverse manieren gebeuren, maar de schriftelijke informatie heeft daarbij wel wat meer voorkeur dan de digitale en mondelinge.

WAT WEET DE HELMONDER VAN SCHONE ENERGIE EN WAT WIL HIJ ER VAN WETEN?

- Anno 2014 zijn de meeste inwoners van Helmond wel bekend met gangbare vormen van schone energie zoals warmtepompen, zonnepanelen en zonneboilers, maar de meesten hebben die (nog) niet. Niet iedereen is hiervan op de hoogte. Een op de vier heeft nog nooit van warmtepompen gehoord. Gemiddeld is de bekendheid met schone energie in de afgelopen vijf jaren gelijk gebleven.
- Op het terrein van de informatievoorziening over duurzame energie is er nog veel te winnen.
 - De meeste Helmonders kennen diverse projecten die informatie verstrekken over duurzame energie en die door de gemeente ondersteund worden niet. Dit geldt o.a. voor de sites www.Helmondbespaartenergie.nl, www.startersleninghelmond.nl/duurzaamheidslening.html en www.wko-tool.nl.
 - Ook het Duurzaamheidscentrum Groen4Life is nog niet echt bekend; 10% kent dit. Hierbij wordt wel de kanttekening gemaakt, dat dit centrum nog een jong bestaan had ten tijde van de enquête (ca. 1 jaar).
- In Helmond is behoefte aan informatie over schone energie en duurzaamheid. De helft van de bevolking heeft dit aangegeven. Daarbij blijkt de meeste behoefte aan informatie over energiebesparende maatregelen, maar er is daarnaast ook zeker belangstelling voor duurzaamheidszaken zoals informatie over lucht- en bodemkwaliteit en duurzaam inkopen/consumeren.

IN WELKE MATE TOONT DE HELMONDER ZICH IN ZIJN GEDRAG VERANTWOORDELIJK VOOR HET MILIEU?

- Iedere Helmonder toont zich in zijn gedrag op een of andere manier verantwoordelijk voor het milieu en neemt maatregelen die het milieu sparen. En er is op alle onderzochte terreinen sprake van een positieve ontwikkeling.
Aanschaf producten: de meesten letten bij aanschaf van producten wel eens op het energieverbruik van apparatuur, op materialen waarvan producten gemaakt zijn, kopen zoveel mogelijk milieuvriendelijke producten en ook zoveel mogelijk producten zonder onnodig verpakkingsmateriaal. Maar lang niet iedereen doet dit altijd/vaak; hierin is wel een verbetering mogelijk. Gemiddeld loopt het aandeel inwoners dat milieubewust koopt, wel op.

Beperking energie:

- Het merendeel van de mensen bespaart op een indirecte manier energie doordat ze hun woning hebben laten isoleren en die groep is groeiend.
- Iedere inwoner neemt een of meer directe maatregelen om de energie in zijn woning te beperken. De meeste inwoners beperken de verwarmingsenergie door de verwarmingsknop lager te zetten of radiatoren uit te draaien, gebruiken energiezuinige verlichting en gebruiken hun elektrische apparaten energiezuinig. Ook hier is sprake van een toename van inwoners dat deze maatregelen toepast.

Beperking water: Iedere Helmonder neemt op een of andere manier maatregelen om watergebruik te verminderen. Zo draaien zeven van de tien mensen kortere wasprogramma's op hun machines en gebruiken drie van de vier de douche in plaats van het bad om zo water te besparen. Ook sproeien twee van de drie mensen hun tuin uit milieu-overwegingen minder. En ook hier is weer sprake van een toename van milieubewust gedrag.

Milieubewust rijden/reizen: Mensen kunnen zich milieubewust gedragen door of 'zuinig' auto te rijden of de auto te laten staan en meer milieuvriendelijke vormen van vervoer te kiezen.

Een groot deel van de Helmonders past voor vervoer maatregelen toe om het milieu te sparen:

- Binnen Helmond gedraagt een grote meerderheid van de bevolking zich milieubewust als men zich buitenshuis verplaatst: zeven van de tien gebruiken de fiets of gaan te voet in plaats van de auto te gebruiken. En een op de vijf ruilt de auto in voor bus of trein.
- Als inwoners de auto gebruiken, dan rijden vier van de tien volgens het principe 'zuinig rijden'. De bekendheid met dit principe is groeiend. Hier is nog wel veel winst te halen.
- De inwoners naar leeftijd vergelijkend komt een beeld naar voren van ouderen die zich milieubewuster gedragen dan hun jongere stadsgenoten.
- Het gedrag van de inwoners naar wijk laat zien, dat men in Dierdonk gemiddeld minder milieubewuste maatregelen toepast en in de Warande meer dan gemiddeld in de andere woonwijken. De verklaring voor de Warande kan worden gezocht in de gemiddeld oudere bevolking van de inwoners van deze wijk.

HEEFT DE HELMONDER IDEEËN WAT DE GEMEENTE NOG MEER AAN DUURZAAMHEID ZOU KUNNEN DOEN?

De inwoners hebben diverse maatregelen aangedragen voor wat de gemeente nog meer dan nu aan duurzaamheid zou kunnen doen:

- Als overheid zelf het goede voorbeeld geven (door bijvoorbeeld op alle openbare gebouwen zonnepanelen te plaatsen)
- Het energieverbruik van de openbare verlichting beperken (o.a. door vermindering van de straatverlichting 's nachts en door een betere afstemming van stoplichten)
- Maatregelen nemen die leiden tot meer inzameling van afval (o.a. door meer inzamelpunten voor afval, mogelijkheden scheppen om meer gescheiden soorten afval dan nu aan te leveren, zoals bv. blik en tetrapakken).
- Maatregelen om gebruik openbaar vervoer te bevorderen (o.a. meer bussen in de stad en goedkopere tarieven).

TOT SLOT

In het vorenstaande is beschreven in welke mate de Helmondse bevolking bekend is met allerlei zaken die met milieu en duurzaamheid te maken hebben en welke behoefte er is aan informatie daarover en is in beeld gebracht in welke mate zij in hun gedrag rekening houden met milieu- en duurzaamheidsaspecten. Dit beeld laat zien, dat de Helmonder zich op diverse terreinen verantwoordelijk toont voor het milieu en dat er sprake is van een positieve ontwikkeling hierin.

Ook is duidelijk geworden dat er nog winst te behalen is en ook op welke specifieke terreinen.

Dit alles kan worden gebruikt als belangrijke achtergrondinformatie voor de beleidsontwikkeling op dit terrein.

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies.....	I
Inhoudsopgave	
1. Inleiding.....	1
1.1. Aanleiding	1
1.2. Probleemstelling	1
1.3. Aanpak.....	1
1.4. Leeswijzer	1
2. Geluidhinder.....	3
2.1. Inleiding.....	3
2.2. Geluidhinder.....	3
3. Stank en luchtverontreiniging	6
3.1. Inleiding.....	6
3.2. Stankoverlast in de woonomgeving	6
3.3. Luchtverontreiniging in de woonomgeving	8
4. Risicobeleving en gevaarlijke stoffen.....	9
4.1. Inleiding.....	9
4.2. Bewust van gevaar van externe factoren en zorgen daarover	9
4.3. Gevaarlijke situaties in de woonomgeving die men als risico ervaart	10
4.4. Bekendheid met opslag/transport gevaarlijke stoffen in woonomgeving.....	11
4.4.1. Bekendheid met de risicokaart.....	11
4.4.2. Bekendheid met opslag/transport van gevaarlijke stoffen	12
4.5. Informatie over risico's van gevaarlijke stoffen.....	13
4.5.1. Behoeftte aan (meer) informatie over risico's van gevaarlijke stoffen	14
5. Brandveiligheid	16
5.1. Inleiding.....	16
5.2. Mening bevolking over brandveiligheid.....	16
5.2.1. In welke mate vinden inwoners brandveiligheid belangrijk	16
5.2.2. Zorgen over brandveiligheid.....	16
5.2.3. Mening over brandveiligheid van de eigen woning	17
5.3. Brandpreventie door inwoners	18
5.3.1. Rookmelders in Helmondse woningen	18
5.3.2. Andere maatregelen voor een brandveilige woning.....	20
5.4. Informatie over brandveiligheid.....	23
5.4.1. Behoeftte aan informatie over brandveiligheid.....	23
5.4.2. Waar en hoe wil men voorlichting over brandveiligheid.....	23
6. Schone energie	25
6.1. Inleiding.....	25
6.2. Bekendheid met vormen van schone energie	25
6.3. Bekendheid met informatiebronnen over duurzame energievoorzieningen voor de woning	26
6.4. Bekendheid van informatiesteunpunt duurzaamheid	27

6.5. Wil de Helmonder meer weten over milieu of duurzaamheid?	27
6.6. Wat zou de gemeente volgens de inwoners nog meer kunnen doen aan duurzaamheid	28
7. Milieugedrag	29
7.1. Inleiding.....	29
7.2. Milieugedrag bij aanschaf producten	29
7.3. Milieugedrag bij gebruik energie	30
7.3.1. Isolatie van de woning.....	30
7.3.2. Woning met energielabel	31
7.3.3. Energie-beperkende maatregelen.....	32
7.4. Milieugedrag bij gebruik water	33
7.5. Milieugedrag en mobiliteit	34
7.5.1. Bekendheid en toepassing van het zogenaamde ‘zuinig rijden’	34
7.5.2. Milieubewust reizen.....	35
7.6. Overzicht milieugedrag per wijk	37

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Het milieu vormt al jaren een belangrijke pijler in het gemeentelijk beleid. Inzicht in de mening van de Helmondse bevolking en gedrag daarin vormt belangrijke informatie voor de beleidsontwikkelaars. In voorgaande jaren is hier onderzoek naar verricht.

Streven naar een duurzame stad vormt een van de zeven ambities van het programma-akkoord, dat het huidige college bij zijn aantreden in mei 2014 heeft samengesteld. Daarmee is andermaal het belang aangegeven, dat het bestuur hecht aan beleidsmaatregelen. In dat licht heeft de beleidsafdeling nu behoefte aan een nieuwe peiling onder de bevolking, enerzijds als evaluatie van gevoerd beleid en anderzijds als achtergrondinformatie voor beleidsontwikkeling.

De afdeling Onderzoek en Statistiek is gevraagd om dit onderzoek te houden.

1.2. Probleemstelling

De centrale vraag voor het onderzoek luidt als volgt:

Wat is de kennis, mening en gedrag van de Helmondse bevolking over (facetten van) het milieu?

Uit de centrale vraag zijn de volgende onderzoeksvragen afgeleid:

- Ervaart de Helmondse bevolking op enigerlei wijze geluids- en of stankoverlast?
- Is er sprake van andere vormen van milieu-overlast?
- Hoe gaat de Helmondse bevolking om met brandveiligheid in en rond de woning?
- Is de bevolking bekend met milieubesparende producten/maatregelen?
- Stelt de Helmondse bevolking zich actief op om het milieu te sparen?
- Weet de Helmondse bevolking waar ze terecht kunnen met milieuvragen en milieuklachten?
- Is er behoefte aan informatie over duurzaamheids- en milieu-aspecten?
- Heeft de bevolking ideeën over duurzaamheidsmaatregelen?

1.3. Aanpak

De informatie voor het onderzoek komt uit twee bronnen:

1. Eind 2013 heeft de landelijke veiligheidsmonitor plaatsgevonden en veel steden namelijk hier aan deel, zo ook Helmond. De informatie kwam uit een digitale en schriftelijke enquête, die door 1.620 Helmondse inwoners is ingevuld. Een van de thema's uit het onderzoek vormde de brandveiligheid. De uitkomsten van dit thema worden in dit rapport meegenomen.
2. In het najaar van 2014 is de jaarlijkse Inwonersenquête gehouden, een enquêtering onder de Helmondse bevolking waarin de mening over uiteenlopende onderwerpen wordt gevraagd. Het thema Milieu vormde een van de thema's. In totaal hebben 1.659 personen de vragenlijst ingevuld.

Om voor de Helmondse bevolking representatieve uitspraken te kunnen doen, zijn beide bestanden gewogen.

1.4. Leeswijzer

Na de samenvatting en dit inleidend hoofdstuk wordt in de hoofdstukken 2 en 3 de mate van overlast van geluid en stank door de Helmondse bevolking in beeld gebracht en geeft hoofdstuk 4 weer hoe de bevolking omgaat met risicobeleving en gevaarlijke stoffen. In hoofdstuk 5 volgt een uiteenzetting hoe de Helmondse bevolking omgaat met de brandveiligheid van woning en woonomgeving. Hoofdstuk 6 laat zien in welke mate de bevolking bekend is/wil zijn met milieu- en duurzaamheidszaken en welke ideeën ze

zelf heeft over duurzaamheidsmaatregelen en hoofdstuk 7 geeft informatie over het milieugedrag van de burgers.

Ook in eerdere jaren (2000 en 2009) is onderzoek gedaan naar de mening van de bevolking over milieu-aspecten en het milieugedrag.

Voor zover vergelijkbaar en relevant zijn de uitkomsten van deze onderzoeken hier in beeld gebracht om zo een beeld te kunnen geven van de ontwikkeling.

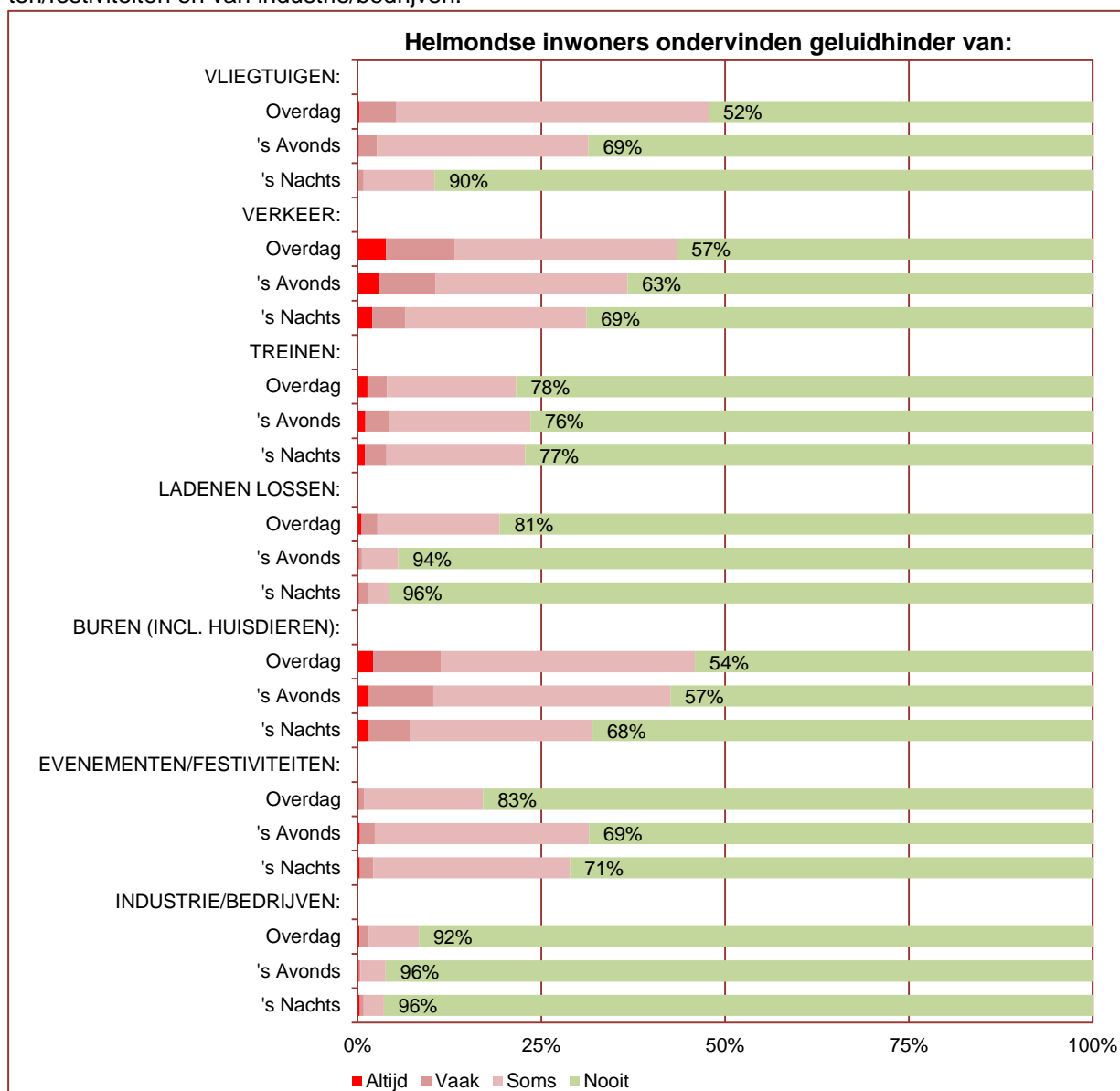
2. Geluidhinder

2.1. Inleiding

Geluid dat van elders komt dan van de eigen woning of het eigen huishouden kan als een storende factor werken op het welzijnsgevoel van mensen. Het is daarom van belang inzicht te hebben in de mate waarin de Helmondse inwoners al dan niet overlast ondervinden van geluid dat niet wordt veroorzaakt door hen zelf. In het onderzoek zijn de zeven meest voorkomende geluiden voorgelegd aan de bewoners en is gepeild of zij daar overdag, 's avonds en/of 's nachts hinder van ondervinden.

2.2. Geluidhinder

De bewoners is gevraagd of zij in hun woning/directe omgeving overlast ondervinden van het geluid van de burens (incl. huisdieren), van het verkeer, treinen, vliegtuigen, laden en lossen op straat, evenementen/festiviteiten en van industrie/bedrijven.

Bron: Inwonersenquête 2014

In zijn algemeenheid blijkt de Helmondse bevolking niet vaak overlast te hebben van de meeste hier genoemde vormen van overlast. Gemiddeld ervaart men het minst overlast van industrie/bedrijven, van laden en lossen op straat en van evenementen/festiviteiten; minder dan 4% heeft hier ooit last van. Logisch is deze uitslag wel. Het zijn alle drie geluidsvormen die op specifieke plekken en op specifieke tijden in Helmond voorkomen en in een aantal woonwijken niet of nauwelijks. Daar staat tegenover dat men gemiddeld het meest last heeft van geluiden die in elke woonomgeving voorkomen: die van het verkeer en omwonenden (buren inclusief huisdieren), een op de zes/zeven inwoners heeft daar in min of meerdere mate last van.

Er zijn geen noemenswaardige afwijkingen tussen de soorten huishoudens.

65-Plusers hebben gemiddeld minder overlast van de buren dan de jongere stadsgenoten. De verklaring kan worden gezocht bij hun woonsituatie. Een deel van de 65-plussers woont met mensen van dezelfde leeftijd in ouderencomplexen bij elkaar.

Uitkomsten per wijk

In Rijpelberg wordt relatief meer hinder van het geluid van overvliegende vliegtuigen en straaljagers ervaren dan in de andere wijken; een op de zeven inwoners ervaart daar vaak/altijd overlast van.

De inwoners van Helmond-West – een wijk met spoorrails - ervaren relatief meer geluidhinder van het verkeer en de treinen. Ook in de andere wijk waar de treinen passeren, Helmond-Oost, wordt daarvan door een deel van de inwoners overlast ervaren, maar hier is gemiddeld meer overlast van geluidhinder van omwonenden (buren en huisdieren). In deze twee laatstgenoemde wijken en in 't Hout zijn in de periode 2009-2013 geluidsschermen geplaatst. Of dit effect heeft op de mate van overlast is met dit onderzoek niet aan te tonen. De respons per wijk betreft inwoners van de wijken als totaal en niet specifiek van mensen die direct aan of dicht bij het spoor wonen.

De inwoners van de Binnenstad hebben van alle wijken de meeste last van geluidhinder van verkeer en van laden en lossen op straat. De verklaring hiervoor ligt bij het multifunctionele karakter van deze wijk: deze wijk vormt het centrum van de stad en hier zijn – naast de woonfunctie - de belangrijkste winkel- en horecafunctie gevestigd.

Aandeel inwoners per wijk dat vaak/altijd hinder ervaart van vormen van geluid, in %

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
VAAK/ALTIJD GELUIDHINDER VAN: (hetzij overdag, hetzij 's avonds hetzij 's nachts)												
- Vliegtuigen en straaljagers	6	6	5	6	4	8	3	6	4	15	9	4
- Verkeer	16	30	20	7	9	17	22	13	15	19	19	5
- Treinen	6	10	13	0	6	5	17	2	0	6	1	3
- Laden en lossen op straat	4	11	4	1	1	2	4	2	2	3	0	2
- Buren (Incl. huisdieren)	15	17	22	17	13	15	18	4	7	17	11	7
- Evenementen en festiviteiten	3	5	3	1	3	2	7	2	0	2	3	2
- Industrie of bedrijven	2	4	0	0	0	4	1	2	2	4	0	1

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

Vergelijking met eerdere onderzoeken

De vergelijking met de onderzoeken van 2000 en 2009 laten hetzelfde beeld zien van de gemiddeld minst en meest ervaren geluidsoverlast. En de verklaring die toen werd gegeven voor de verschillen in ervaren geluidsoverlast is dezelfde als hiervoor werd gegeven.

Uit de vergelijking met 2009 blijkt verder, dat het aandeel inwoners dat vaak/altijd overlast van geluidhinder ondervindt (hetzij overdag hetzij 's avonds hetzij 's nachts) in de afgelopen 14 jaren niet heel sterk is veranderd. Er is een lichte toename van het aandeel inwoners dat geluidhinder ondervindt van vliegtuigen.

De geluidhinder van burens lijkt ten opzichte van 2000 met 6% toegenomen te zijn, maar hierbij moet de kanttekening worden gemaakt, dat in het onderzoek van 2000 de overlast van geluid van spelende kinderen/rondhangende jongeren in de woonomgeving als een aparte vorm van geluidhinder is meegenomen en in de onderzoeken van 2009 en 2014 niet. Als mensen wordt gevraagd naar de geluidhinder van burens zonder daarbij apart naar de geluidhinder van kinderen/jongeren te vragen, dan kunnen daar in theorie ook spelende kinderen en rondhangende jongeren onder vallen. Deze term kan daarom ruimer zijn geïnterpreteerd dan die uit het onderzoek van 2000. Bij dit laatstgenoemde onderzoek scoorde de combinatie 'geluidhinder burens/geluidhinder van spelende kinderen en rondhangende jongeren' 16%. Dit percentage sluit nagenoeg aan bij het percentage 'geluidhinder van burens' van 2014 (15%).

Deel van de inwoners dat vaak/altijd overlast ondervindt van geluidhinder, in %

GELUIDHINDER VAN:	Onderzoek uit:		
	2000	2009	2014
- Vliegtuigen	2	4	7
- Verkeer	13	14	16
- Treinen	7	5	6
- Laden en lossen	2	2	3
- Burens incl. huisdieren	9	12	15
- Burens/spelende kinderen/ rondhangende jongeren	16	-*	-*
- Evenementen en festiviteiten	0,4	2	3
- Industrie of bedrijven	1	1	2

Bron: Inwonersenquête 2014

* In 2009 en 2014 is deze (samengestelde) vorm van geluidshinder niet onderzocht

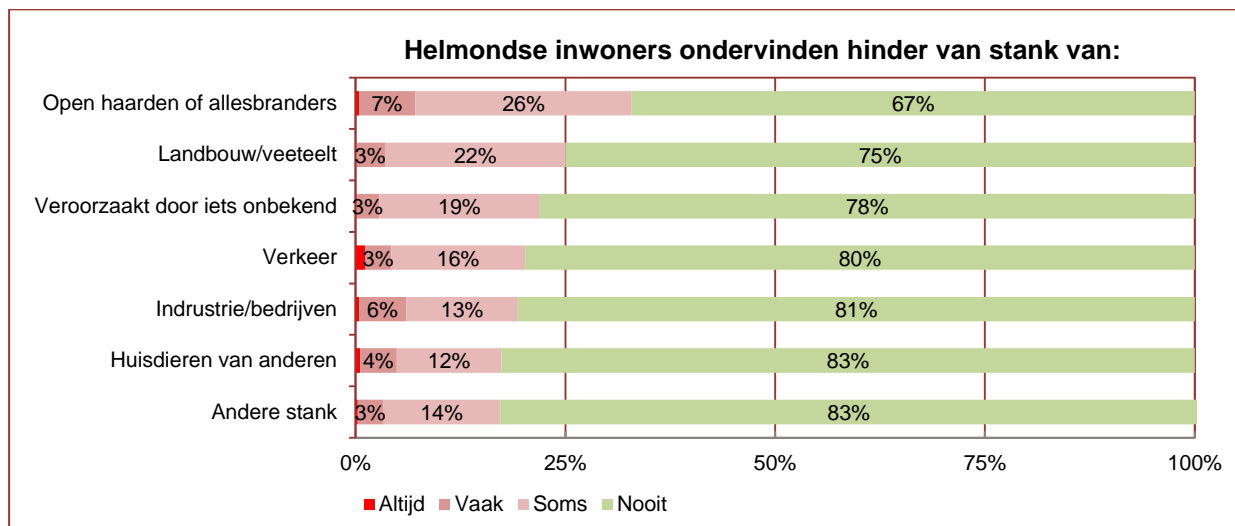
3. Stank en luchtverontreiniging

3.1. Inleiding

Een van de elementen die bijdragen aan het gevoel van welzijn is schone lucht, vrij van stank en vrij van stoffen die een slechte invloed hebben op de gezondheid van mensen. De gemeente draagt er mede zorg voor een woonomgeving waar mensen niet gehinderd worden door kwalijke geuren en waar ze geen overlast hebben van stoffen in de lucht die de gezondheid in gevaar brengen.

In dit hoofdstuk komt aan bod of en in hoeverre de inwoners overlast ervaren van stank in de woonomgeving en van luchtverontreiniging.

3.2. Stankoverlast in de woonomgeving

Bron: Inwonersenquête 2014

Een ruime meerderheid van de inwoners van Helmond ervaart wel eens overlast van stank in de woonomgeving, maar voor de meesten is dat niet vaak maar soms. Van zes algemeen voorkomende vormen van stank heeft 69% aangegeven van een of meer ervan wel eens hinder te hebben. Drie op de tien inwoners hebben nooit last van stank. Een op de vijf inwoners heeft van een of meer van de hierboven getoonde vormen van stank vaak of altijd last.

Open haarden en/of allesbranders bezorgen een op de drie inwoners in min of meerdere mate stankoverlast en de stank veroorzaakt door landbouw/veeteelt geeft aan een op de vier inwoners overlast.

Jongere inwoners (<35 jaar) hebben gemiddeld wat minder last van stank van verkeer en allesbranders in hun woonomgeving. In deze leeftijdsgroep zitten ook nog de allerjongste volwassenen die nog studeren en wellicht meer van huis zijn.

In Brandevoort en Warande wordt gemiddeld minder stankoverlast ervaren en in Brouwhuis gemiddeld meer; 83% van de inwoners van deze laatstgenoemde wijk heeft er wel eens last van en 44% vaak/altijd. Daarbij gaat het met name om stank van de landbouw/veeteelt en van industrie/bedrijven. Dit laatste heeft ongetwijfeld te maken met de ligging van Brouwhuis: direct naast het bedrijventerrein Zuidoost-Brabant.

In de Binnenstad heeft men relatief meer stankoverlast van het verkeer. Het gaat dan niet zozeer om het laden en lossen op straat maar het door de wijk rijdend verkeer.

Aandeel inwoners per wijk dat vaak/altijd stankoverlast ervaart, in %

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Siphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Verkeer	4	11	4	2	2	5	4	2	3	3	3	1
Landbouw/veeteelt	3	2	1	2	1	14	0	0	3	2	7	6
Open haarden/allesbranders	7	5	6	6	9	9	10	8	6	11	9	3
Industrie/bedrijven	6	7	2	2	1	33	5	2	0	3	1	1
Huisdieren van anderen	5	6	6	7	2	7	1	0	2	11	2	1
Iets anders	3	4	4	3	1	7	1	2	0	3	1	1

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

Vergelijking 2000-2009-2014

In de afgelopen 14 jaren is de gemiddelde stankoverlast van de hier genoemde vormen redelijk constant gebleven. Bij de meeste vormen zijn zowel de percentages van het aandeel inwoners dat er vaak/altijd last van heeft als de percentages van inwoners die er nooit last van hebben, niet heel sterk gewijzigd.

Het aandeel inwoners dat nooit stankoverlast van open haarden/allesbranders ervaart, is in de afgelopen vijf jaren wat gedaald en het aandeel inwoners dat nooit overlast ervaart van het verkeer is ten opzichte van 2000 toegenomen.

Aandeel inwoners dat altijd/ vaak of nooit stankoverlast heeft, in %; onderzoeken 2000-2009-2014

	Vaak/Altijd			Nooit		
	2000	2009	2014	2000	2009	2014
Open haarden of allesbranders	4	4	7	73	73	67
Industrie/bedrijven	5	3	6	78	83	81
Huisdieren van anderen	3	4	5	84	85	83
Verkeer	4	4	4	72	79	80
Landbouw/veeteelt	2	3	3	74	74	75
Veroorzaakt door iets onbekend	1	1	3	80	81	78

Bron: Inwonersenquête 2014

3.3. Luchtverontreiniging in de woonomgeving

Desgevraagd zegt ca. een op de zes inwoners wel eens hinder van luchtverontreiniging te hebben in de vorm van o.a. brandende ogen en/of geïrriteerde luchtwegen (niet veroorzaakt door een allergie maar door iets anders), 13% soms, 2% vaak en 1% altijd. Een grote meerderheid, 84%, heeft er nooit last van.

Er is geen noemenswaardig verschil in ervaren hinder van luchtverontreiniging tussen de verschillende leeftijdsgroepen.

Uitkomsten per wijk

In Brouwhuis, Helmond-West en Binnenstad is het aandeel inwoners dat wel eens hinder van luchtverontreiniging heeft, relatief groter dan in de andere wijken. In Brouwhuis heeft men er verhoudingsgewijs het vaakst last van.

Aandeel inwoners per wijk, dat hinder heeft van luchtverontreiniging, in %

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Nooit	84	76	84	86	94	74	73	92	90	86	87	89
Soms	13	18	16	13	5	20	24	6	9	12	10	9
Vaak/altijd	3	6	0	1	1	6	3	2	1	2	3	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

De ervaren hinder van luchtverontreiniging is in de afgelopen vijf jaren niet veranderd: in 2009 kwamen exact dezelfde percentages uit het onderzoek naar voren (in 2000 is de vraag in deze vorm niet in het onderzoek opgenomen). Ook de uitkomsten per wijk verschillen nauwelijks van het onderzoek 2009.

4. Risicobeleving en gevaarlijke stoffen

4.1. Inleiding

Een explosie, wateroverlast, een griepdemonie of langdurig uitval van stroom: de kans dat een dergelijk risico zich voordoet is in zijn algemeenheid klein. Omdat de gevolgen ervan echter groot zijn, vindt de lokale overheid het toch belangrijk om stil te staan bij de risico's hiervan in de woonomgeving van burgers.

Er zijn verschillende soorten risico's. In het onderzoek zijn ze onderverdeeld in vijf hoofdcategorieën: 1. transport en opslag van gevaarlijke stoffen, 2. extreem weer en overstromingen, 3. bedreiging van de volksgezondheid en 4. uitval van gas, water, elektriciteit, e.d. (nutsvoorzieningen).

De gemeente wil weten of mensen zich bewust zijn van deze risico's, of men ze ook als zodanig ervaart en of men bekend is met de aanwezigheid van transport en opslag van gevaarlijke stoffen in de woonomgeving. Ook is inzicht gewenst in de mate waarin mensen kennis opdoen over risico's van gevaarlijke stoffen en of er behoefte is aan meer informatie.

In dit hoofdstuk komen deze zaken aan de orde. De informatie komt uit twee bronnen: de Inwoners-enquête 2014 en de Veiligheidsmonitor 2013.

4.2. Bewust van gevaar van externe factoren en zorgen daarover

De helft van de inwoners heeft aangegeven, dat men zich bewust is van risico's die men loopt in de woonomgeving die veroorzaakt worden door externe factoren zoals hiervoor in de inleiding omschreven. Daarnaast is dit voor 22% niet altijd het geval: zij gaven als antwoord niet 'ja', maar 'soms'. En ruim een op de vier mensen is zich – volgens eigen zeggen - niet bewust van deze risico's.

Mate van bewust zijn van gevaar van risico's in de woonomgeving en zorgen daarover, in % per wijk

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
IS MEN ZICH BEWUST VAN DEZE RISICO'S, in %												
Ja	51	50	44	51	59	56	42	52	55	49	45	48
Nee	27	30	30	26	22	21	37	27	23	25	27	33
Soms	22	21	26	23	19	23	20	21	22	26	28	18
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
MAAKT MEN ZICH ZORGEN OVER RISICO'S IN DE WOONOMGEVING, in %												
Ja, regelmatig	3	6	4	5	2	4	1	2	1	0	0	0
Ja, soms	22	28	28	21	23	22	31	9	13	19	15	16
Zelden of nooit	75	65	69	74	74	74	68	89	86	81	84	84
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	101	100	100	100

= negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

= positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Drie van de vier inwoners maken zich zelden of nooit zorgen over risico's in hun woonomgeving; 25% doet dat wel, maar dat is bij de meesten maar af en toe. In de wijken Binnenstad, Helmond-Oost en Helmond-West maakt een groter deel van de inwoners zich wel eens zorgen en in Warande, Stiphout, Rijpelberg, Dierdonk en Brandevoort is dit minder.

65-plussers maken zich gemiddeld wat minder zorgen dan de inwoners in de leeftijd 35-64 jaar. Een verklaring zou hier kunnen zijn, dat de laatstgenoemde leeftijdsgroep veelal de categorie inwoners is met (kleine) kinderen.

De redenen waarom mensen zich zorgen maken over risico's in hun woonomgeving betreffen vooral het gevoel van machteloosheid: men heeft zelf geen invloed op de risico's. Daarnaast is – door relatief minder mensen – de onbekendheid met de risico's en wat te doen in geval van calamiteiten genoemd.

Wat maakt dat men zich zorgen maakt over risico's in woonomgeving?*

	In % van groep die zich regelmatig/soms zorgen maakt
Onvoldoende bekend met de risico's in de buurt	28%
Men weet niet precies wat te doen als er iets gebeurt	28%
Men heeft zelf geen invloed op risico's in de buurt,	63%

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

* Het aantal respondenten dat zich zorgen maakt is op wijkniveau te gering om op dat niveau de resultaten te presenteren.

4.3. Gevaarlijke situaties in de woonomgeving die men als risico ervaart

In zijn algemeenheid zien de meeste inwoners zaken als overstroming en natuurbranden niet als een risico. Dit zijn ook zaken die – gezien de fysieke ligging van de meeste Helmondse woonwijken ten opzichte van natuurlijke stromen en bosgebieden - zich niet snel voor zullen doen.

In Rijpelberg en Dierdonk zijn de cijfers over het risico van natuurbranden relatief wat hoger, maar deze woonwijken liggen dan ook direct tegen een bosgebied aan.

De meerderheid van de bevolking ziet bedreiging van de volksgezondheid (pandemie) en extreme weersomstandigheden niet als een risico. In Warande en Brandevoort is het aandeel inwoners dat bedreiging van de volksgezondheid als risico ervaart, relatief wat groter.

Uitval van nutsvoorzieningen is een situatie, die bijna de helft (45%) van de Helmondse inwoners als een risico ervaart en dit risico behoort van de hier genoemde ook als de meest reële die zich voor kan doen. Het doorboren/doorsteken van nutsleidingen tijdens weg- en/of bodemwerkzaamheden komt regelmatig voor in Nederland.

Percentage inwoners dat onderstaande onderwerpen als risico ervaart, % van totaal inwoners per wijk.

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Gevaar voor overstroming	5	3	6	4	4	7	10	5	5	5	8	4
Gevaar voor natuurbranden	8	4	4	7	7	8	2	6	11	24	17	4
Uitval nutsvoorzieningen	45	43	38	39	51	36	48	45	54	50	42	55
Extreme weersomstandigheden	22	18	17	21	27	21	15	19	24	22	27	28
Bedreiging volksgezondheid (pandemie)	24	24	23	19	22	26	26	31	28	19	24	35

■ = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

■ = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

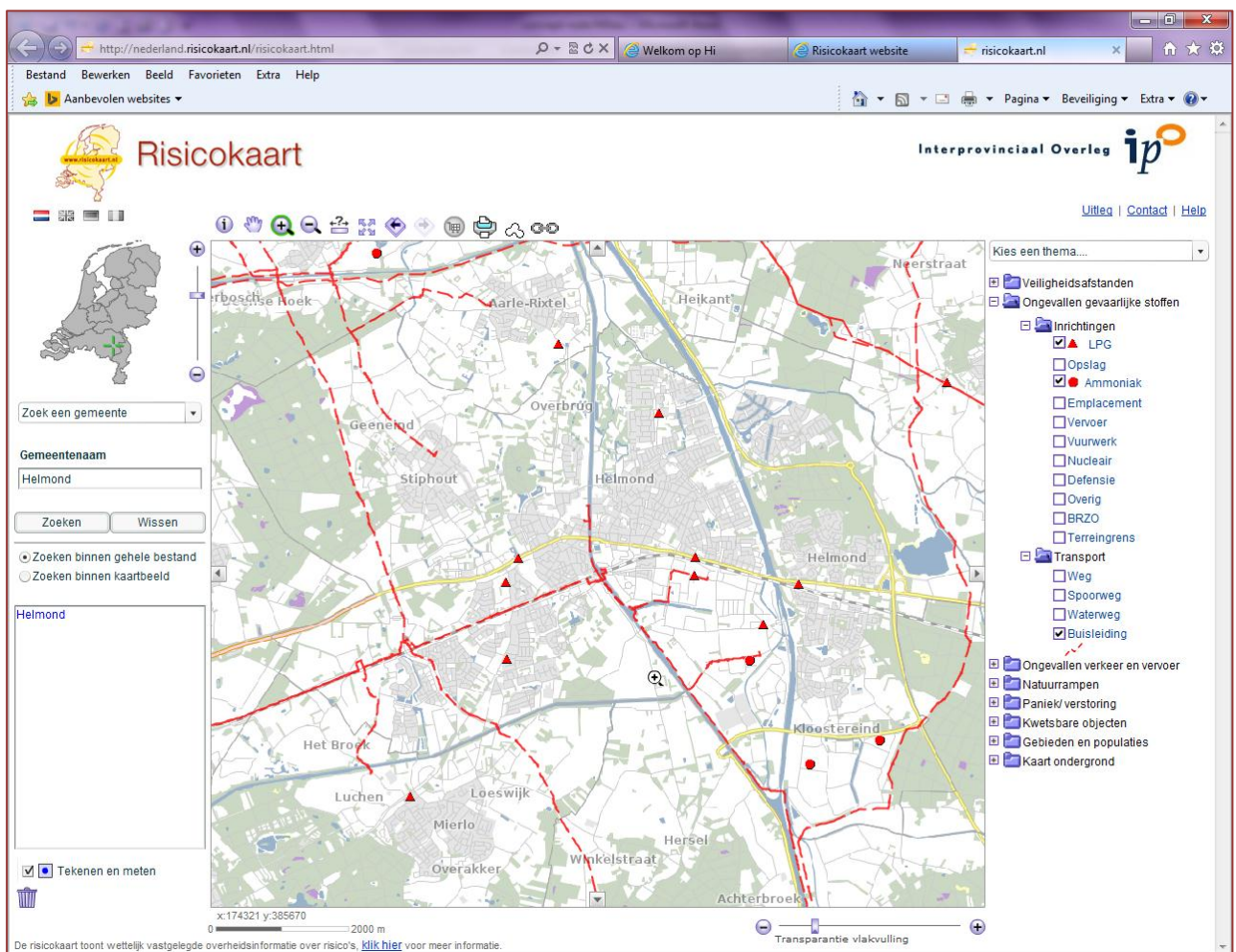
4.4. Bekendheid met opslag/transport gevaarlijke stoffen in woonomgeving

4.4.1. Bekendheid met de risicokaart

Helmond heeft diverse LPG-tankstations. Drie zijn gesitueerd aan de voornaamste doorgangsroute door Helmond, de Deurneseweg/Traverse/Europaweg, en ook staan er LPG-tankstations in de woonwijken Helmond-Noord, 't Hout, Helmond-West en de Binnenstad en op het industriegebied BZOB.

Daarnaast worden er gevaarlijke stoffen vervoerd via het spoor en de Zuid-Willemsvaart (die beide langs of door woonwijken lopen). Verder liggen er diverse hogedruk-aardgastransportleidingen door Helmond verspreid.

Risicokaart, voorbeeld van enkele in kaart gebrachte inrichtingen met gevaarlijke stoffen

Bron: site: www.risicokaart.nl

De rijksoverheid geeft informatie over de opslag en transport van gevaarlijke stoffen aan burgers o.a. via de zogenaamde risicokaart. Deze kaart vormt een instrument waarmee gegevens over risico's in een bepaald geografisch gebied op overzichtelijke, duidelijke, efficiënte, snelle en betrouwbare wijze in beeld kunnen worden gebracht. De risicokaart wordt tevens als beleidsinstrument gebruikt en ingezet door gemeenten om invulling te geven aan hun wettelijke plicht om te komen tot een actuele risico-inventarisatie en om burgers actief over deze risico's te informeren. De kaart is digitaal in te zien op internet (www.risicokaart.nl). Gepeild is in hoeverre de inwoners van Helmond deze risicokaart kennen.

Jongere inwoners (<35 jaar) en oudere (>65 jaar) zijn gemiddeld wat minder bekend met de risicokaart dan de inwoners tussen de 35 en 65 jaar.

Bekendheid met de risicokaart, in % per wijk

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Men heeft hem wel eens gezien	9	10	7	9	11	7	13	6	7	6	8	7
Wel van gehoord, weet niet wat het is	7	9	6	9	7	9	7	5	6	8	9	2
Kent hem niet	84	81	87	82	82	84	80	89	87	86	83	91
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

Uit het onderzoek komt naar voren, dat de risicokaart in Helmond nog geen algemeen gebruikt middel is om te zien waar zich in de gemeente risicovolle bedrijven of transportwegen bevinden. Ca. een op de zes inwoners heeft aangegeven de kaart te kennen, maar niet iedereen van deze groep heeft de kaart wel eens gezien; een klein deel van de bevolking, 9%, wel.

In Warande en Brandevoort is het aandeel inwoners dat de kaart niet kent, relatief wat groter.

De bekendheid is in de afgelopen vijf jaren niet veel veranderd. In 2009 kwamen vergelijkbare percentages van gebruikers/niet-gebruikers van de kaart uit het onderzoek naar voren.

4.4.2. Bekendheid met opslag/transport van gevaarlijke stoffen

De in de vorige paragraaf getoonde opslag van LPG-tankstations, van ammoniak en de buisleidingen is bij een deel van de inwoners bekend.

Deel inwoners dat aangeeft dat onderstaande zaken in hun woonomgeving aanwezig zijn, in % per wijk

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
<500 METER VAN WONING AANWEZIG												
- LPG-tankstation	30	35	32	48	45	23	19	22	23	34	3	7
- Bedrijven met ammoniakinstallatie en/of opslag vuurwerk	5	4	7	3	10	11	2	3	1	4	0	1
- Bedrijven met andere gevaarlijke stoffen (die brandbaar, explosief of giftig zijn)	7	8	8	3	8	14	6	8	8	7	3	1
- Mogelijk terroristisch doelwit	2	3	2	3	0	3	0	1	0	0	1	2
- Transport gevaarlijke stoffen (weg, spoor, water, ondergronds)	33	28	38	8	49	43	47	23	6	37	17	53
Bron: Veiligheidsmonitor 2013												
BINNEN 200 METER VAN WONING GEVAARLIJKE STOFFEN VERVOERD:												
- Per (vracht)auto	16	14	17	14	21	16	24	22	8	23	15	6
- Per trein	18	12	19	2	37	28	39	2	2	20	0	28
- Per ondergrondse buisleiding	1	0	1	1	2	1	3	0	3	1	0	3
Bedrijven die gevaarlijke stoffen gebruiken of opslaan	6	4	7	9	11	5	10	8	6	7	1	1

Bron: Inwonersenquête 2014

Van alle inwoners heeft 30% aangegeven dat ze weten binnen een straal van 500 meter van een Ipg-tankstation af te wonen en 33% van een transportweg van gevaarlijke stoffen.

In of direct naast de woonwijken waar gevaarlijke stoffen opgeslagen liggen dan wel vervoerd worden, Binnenstad, Helmond-Noord, 't Hout, Brouwhuis en Helmond-West en Brandevoort zijn de percentages van inwoners die hebben aangegeven te weten dat deze zaken in hun woonomgeving aanwezig zijn, relatief hoger.

4.5. Informatie over risico's van gevaarlijke stoffen

De gemeente wil inzicht in het gebruik door de inwoners van de diverse mogelijkheden om informatie over risico's van gevaarlijke stoffen te krijgen. Hiermee wordt duidelijk welke bronnen en welke manieren van informatieverstrekking het meest effectief zijn om aan de bevolking te verstrekken.

Er zijn diverse instanties die zich bezighouden met deze informatie (o.a. gemeente, provincie, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, bedrijven enz.).

Aan de inwoners is gevraagd of, waar en hoe ze de informatie inwinnen en de enquête levert op, dat een ruime helft (59%) van de inwoners geen informatie inwint over risico's van gevaarlijke stoffen.

Met het toenemen van de leeftijd neemt ook het aandeel inwoners dat informatie over risico's van gevaarlijke stoffen inwint, toe.

In Warande en Dierdonk is het aandeel inwoners dat geen informatie vergaart relatief groter, in Binnenstad en Helmond-Oost wordt dit gemiddeld door meer bewoners wel gedaan.

Bronnen waar en manier waarop inwoners informatie over gevaarlijke stoffen vergaren, in %

	Onderzoek uit:			
	2009		2014	
	In % van groep die informatie inwint	In % van totaal inwoners	In % van groep die informatie inwint	In % van totaal inwoners
WAAR haalt men informatie:				
- Bij de gemeente	16%	11%	44%	17%
- Bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (SRE)	8%	6%	5%	2%
- Bij de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant*	-	-	7%	3%
- Bij de Provincie*	-	-	4%	1%
- Bij bedrijven	3%	2%	6%	2%
- Bij andere mensen	23%	16%	35%	14%
- Op een andere manier (o.a. via werk, school)	9%	7%	19%	7%
HOE haalt men de informatie binnen:				
- Via internet	-	-	70%	30%
- Via social media (Twitter, Facebook)*	-	-	16%	7%
- Schriftelijk (o.a. folders, dag- en weekbladen, krant)*	-	-	40%	17%
- Mondeling/telefonisch*	-	-	24%	11%

* Niet op deze manier in vorige onderzoek gevraagd

Bron: Inwonersenquête 2014

Mensen die informatie inwinnen, doen dat bij diverse bronnen, maar dan toch vooral bij de gemeente (44%) en andere mensen zoals burens, familie, vrienden (35%). Andere bronnen worden minder vaak genoemd. Hierbij moet worden aangetekend, dat door de mogelijkheden die internet als informatiebron biedt, men in de hedendaagse wereld niet meer persé instanties of personen hoeft te benaderen om informatie over iets te krijgen.

Dat laatste blijkt ook uit de antwoorden op de vraag HOE men de informatie binnenhaalt: een grote meerderheid, 70% van degenen die iets willen weten van risico's van gevaarlijke stoffen, haalt dit via internet binnen en 16% via social media. Maar daarnaast is er toch ook een substantieel deel, 40%, dat dit via de schriftelijke bronnen vergaart (kranten, dag- en weekbladen) en ook nog 24% die via de informatie via mondelinge overdracht inwint.

Van de groep die digitaal de informatie inwint (=73%), doet dit 30% ook via de kranten en weekbladen en 20% ook via de mondelinge overdracht.

Van alle inwoners wil een op de drie anno 2014 informatie over risico's gevaarlijke stoffen en haalt die via de digitale snelweg binnen, doet een op de zes dat via kranten, dag- en weekbladen en een op de negen wil informatie en verrijkt zijn kennis via mondelinge overdracht.

Een vergelijking tussen wijken is vanwege het lage aantal respondenten per wijk niet mogelijk.

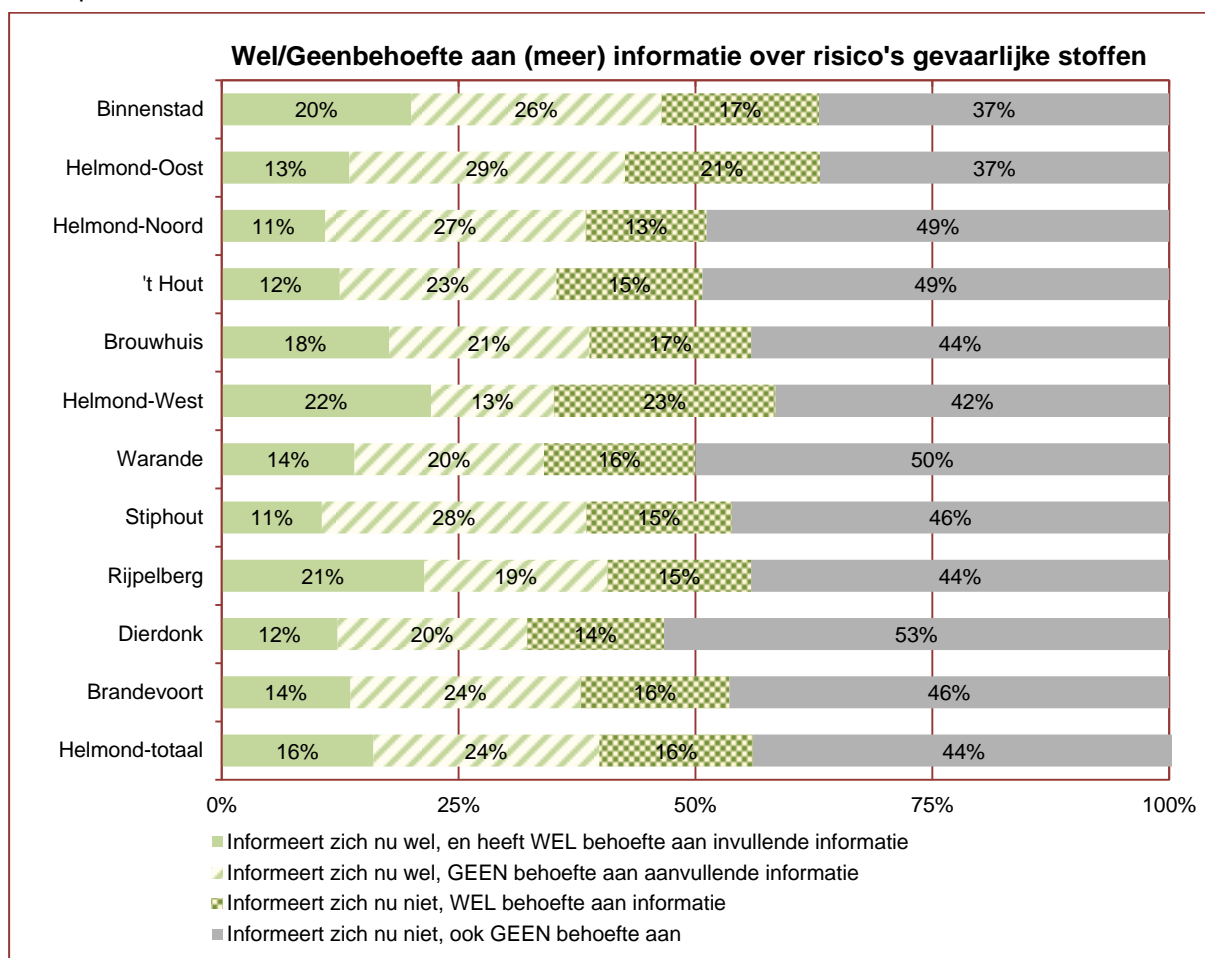
In vergelijking met het onderzoek van 2009 wordt de gemeente nu vaker gebruikt als informatiebron.

4.5.1. Behoeftte aan (meer) informatie over risico's van gevaarlijke stoffen

Ca. een op de drie inwoners heeft behoefte aan (aanvullende) informatie en twee derde deel hoeft dat niet. Van degenen die wel behoefte hebben aan informatie, is dat voor de helft aanvullend; zij verga- ren ook nu al informatie, voor de andere helft is dit nieuw.

Een substantieel deel van de Helmondse inwoners, 44%, houdt zich nu niet bezig met kennisverga- ring over de risico's van gevaarlijke stoffen en heeft daar ook geen behoefte aan.

Een op de zeven heeft die kennis nu niet, maar wil die wel hebben.

Bron: Inwonersenquête 2014

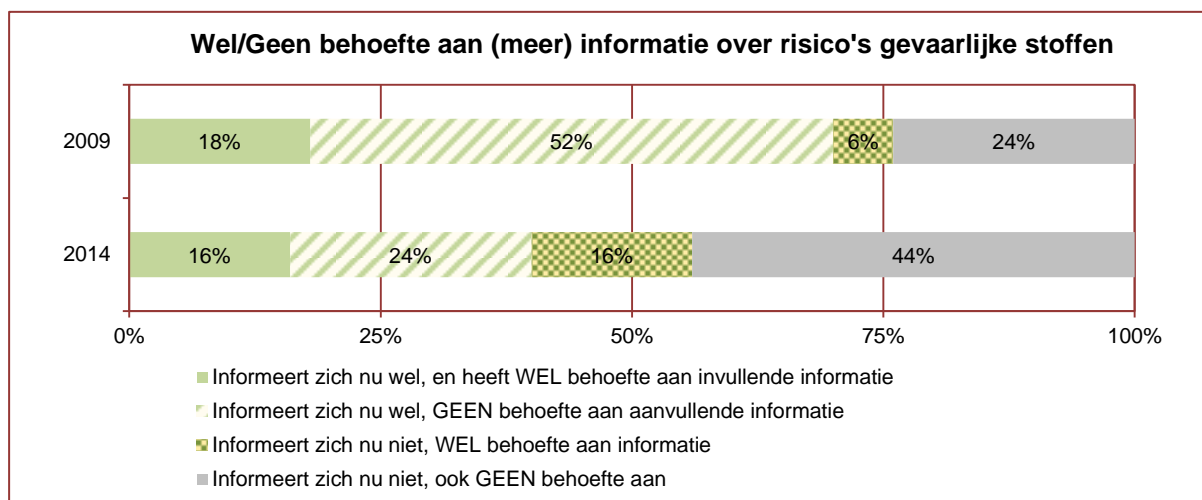
In Dierdonk, Warande Helmond-Noord en 't Hout is gemiddeld minder behoefte aan informatie over de risico's van gevaarlijke stoffen, in Binnenstad en Helmond-Oost daarentegen gemiddeld meer.

In twee laatstgenoemde wijken en ook Rijpelberg is het aandeel inwoners, dat in de toekomst meer informatie wil, relatief groter.

Mensen in de leeftijdsgroep 55-64 jaar hebben gemiddeld minder behoefte aan aanvullende informatie dan de andere leeftijdsgroepen en de categorie daaronder, de 35-54 jarigen willen relatief juist meer aanvullende behoefte.

Vergelijking met 2009

Het aandeel inwoners, dat informatie inwint is ten opzichte van 2009 gedaald van 70% naar 40%. Een verklaring zou kunnen zijn het gegeven, dat als men eenmaal iets weet, men geen behoefte heeft aan aanvullende informatie.

Bron: Inwonersenquête 2014

5. Brandveiligheid

5.1. Inleiding

Een specifiek onderdeel van milieu vormt de brandveiligheid.

Het is voor bestuurders van belang te weten hoe de bevolking aankijkt tegen de brandveiligheid in en rond hun woning, welke maatregelen de mensen zelf nemen om zich tegen brand te beveiligen en welke behoefte er is aan informatie over brandveiligheid. Inzicht hierin vormt belangrijke achtergrondinformatie voor het brandveiligheidsbeleid.

Achtereenvolgens komen in dit hoofdstuk aan de orde:

- Mening bevolking over de brandveiligheid
- Brandpreventie door bevolking
- Behoeftte aan informatie over brandveiligheid.

5.2. Mening bevolking over brandveiligheid

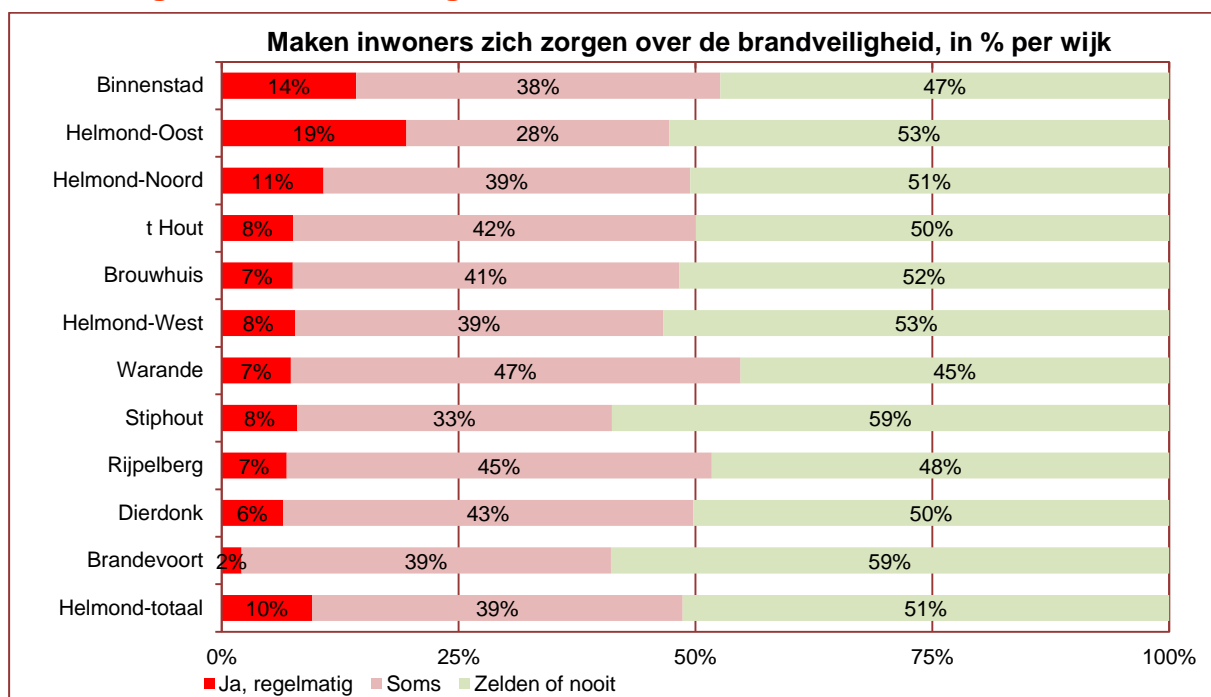
De inwoners is hun algemene mening over brandveiligheid gevraagd en de mening over de brandveiligheid van hun woning.

5.2.1. In welke mate vinden inwoners brandveiligheid belangrijk

Als mensen het belangrijk vinden, dat ze leven in een brandveilige woning en woonomgeving, zullen ze daar ook naar handelen. Als eerste is daarom ook gepolst in welke mate men dit van belang vindt.

Het zal geen verbazing wekken, dat de meeste inwoners van Helmond brandveiligheid belangrijk vinden (96%) en dat er weinig verschil is in die mening tussen de bewoners van de wijken.

5.2.2. Zorgen over brandveiligheid

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Desgevraagd geeft de helft van de inwoners aan zich zelden of nooit zorgen te maken over brandveiligheid, zeggen vier op de tien dat soms te doen en een op de tien maakt zich er regelmatig zorgen over. In Helmond-Oost is het aandeel inwoners dat zich regelmatig zorgen maakt, relatief groter (een op de vijf) en in Brandevoort is dit aandeel relatief kleiner.

65-Plusers maken zich gemiddeld wat minder zorgen over de brandveiligheid dan de jongere leeftijdsgroepen.

Zorgen over brandveiligheid in bepaalde situaties

Aan degenen die zich soms/regelmatig zorgen maken, is gevraagd in welke situaties dat dan gebeurt. Dan geven twee van de drie de thuissituatie aan, een plek die in ieder geval in Helmond is. Van de andere situaties kan dat zowel in Helmond als daarbuiten zijn, alhoewel bij 'verblijf in een hotel, vakantiehuisje of caravan' mag worden verondersteld dat dit buiten de eigen woonplaats bedoeld zal zijn.

Vier van de tien maken zich zorgen bij het uitgaan en ook vier van de tien als ze elders in een ander overnachtingsadres zijn.

Situaties waarin mensen zich zorgen maken over de eigen brandveiligheid, in % van de groep die zich zorgen maakt*

	In %
Thuis	66
Bij het uitgaan in horeca, theater, etc.	39
Op het werk	13
In openbare gebouwen in het algemeen	22
Bij verblijf in hotel, huisje of caravan	40
Overig	11

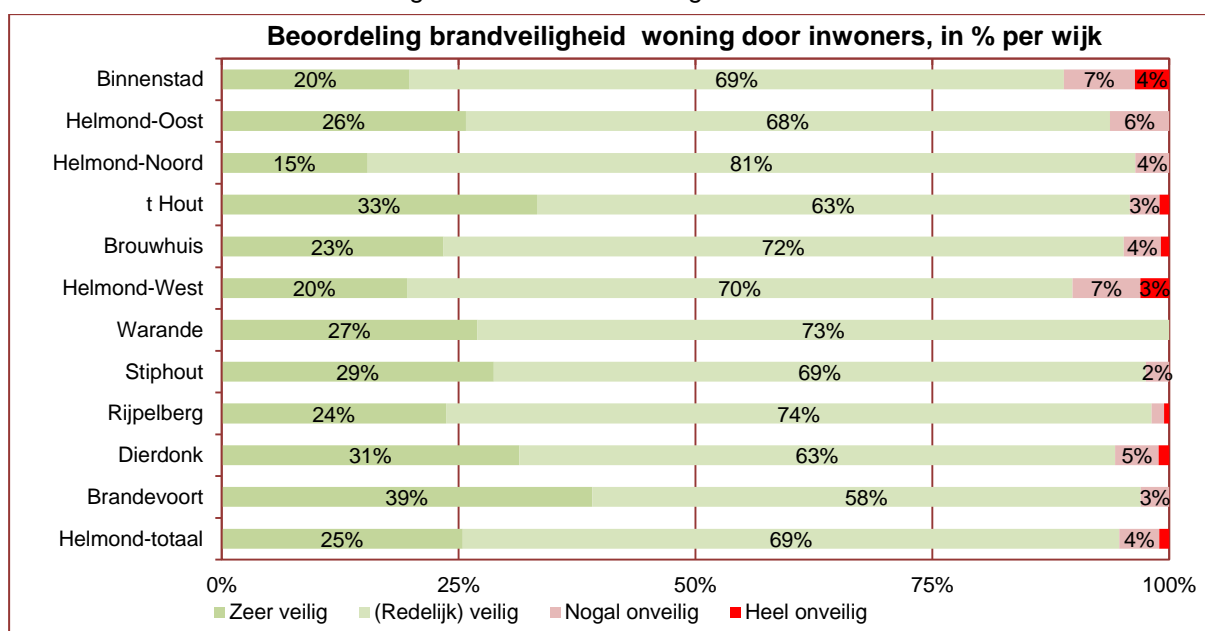
Bron: Veiligheidsmonitor 2013

* Vanwege de geringe celvullingen worden hier geen cijfers per wijk gegeven.

5.2.3. Mening over brandveiligheid van de eigen woning

Zoals hierboven in beeld gebracht, overkomt 66% van degenen die zich zorgen maken, dit thuis; dit is 30% van alle inwoners. Toch beoordelen véruit de meeste inwoners hun woning als zeer/redelijk brandveilig, 5% doet dat niet.

In Warande vindt niemand zijn woning onveilig en ook in Brandevoort en 't Hout is de beoordeling gemiddeld wat positiever. Daarentegen beoordeelt een relatief groter deel van de inwoners in Binnenstad en Helmond-West hun woning als minder of niet veilig.

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Van degenen die zich regelmatig/soms zorgen maken over de eigen brandveiligheid thuis (vorige paragraaf), beoordeelt toch ook 92% de brandveiligheid van de eigen woning als zeer/redelijk veilig en 8% als (zeer) onveilig.

Bereikbaarheid en vindbaarheid woning voor brandweer en andere hulpverleners

Het moeilijk bereikbaar of niet vindbaar zijn van een woning voor de brandweer en andere hulpverleners kan van invloed zijn op de mening die bewoners hebben over de brandveiligheid van hun woning. Desgevraagd gaven de meesten aan, dat hun woning doorgaans goed bereikbaar is voor de brandweer en andere hulpverleners, 7% vindt dit van niet en 5% weet het niet.

Mening bevolking over bereikbaarheid eigen woning (in geval van nood) voor brandweer en andere hulpverleners, in %

Is woning goed bereikbaar voor hulpdiensten:	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Ja, doorgaans wel	88	84	82	83	92	94	90	96	93	84	94	85
Nee, doorgaans niet	7	8	7	10	5	4	3	3	4	11	5	9
Weet ik niet	5	9	11	7	3	2	8	2	3	5	1	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Zoals kan worden verwacht, is door degenen die vinden dat hun woning doorgaans niet goed bereikbaar is voor de brandweer, relatief vaker de brandveiligheid van de eigen woning als nogal/heel onveilig beoordeeld; door 16% (t.o.v. 5% alle inwoners). En bij de groep, die heeft aangegeven niet te weten of hun woning goed bereikbaar is, is dit percentage nog hoger, 21%.

5.3. Brandpreventie door inwoners

Mensen kunnen zelf allerlei maatregelen nemen om te zorgen dat er geen brand uitbreekt. Ze kunnen beveiligingsmaterialen in huis aanbrengen zoals een rookmelder, blusdeken of een brandtrap. Ze kunnen ook in hun gedrag van alledag zorgen voor een brandveilige omgeving, zoals bijvoorbeeld stekkers uit stopcontacten halen bij onweer of als men op vakantie gaat.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de mate waarin de Helmondse burgers maatregelen hebben genomen of waarin ze dat juist niet hebben gedaan en de redenen om dit niet te doen.

5.3.1. Rookmelders in Helmondse woningen

In woningen van na 2003 zijn rookmelders in huis verplicht. In oudere huizen geldt deze verplichting niet en ligt het aan de bewoners zelf of zij rookmelders hebben aangebracht.

Inzicht in het aandeel van de woningvoorraad waar (nog) geen rookmelders zijn, geeft informatie voor het preventiebeleid op dit terrein.

Rookmelders wel/niet in de woning aanwezig, in %*

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
HUIZEN VOOR 2003 GEBOUWD:												
Wel Rookmelder	74	64	83	73	77	73	58	71	70	74	74	97
Geen Rookmelder	26	36	17	27	23	27	42	29	30	26	26	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
HUIZEN NA 2003 GEBOUWD*:												
Wel Rookmelder	97											
Geen Rookmelder	3											
Totaal	100											
ALLE WONINGEN :												
Wel Rookmelder	77	76	84	75	77	75	63	74	71	74	77	98
Geen Rookmelder	23	24	16	25	23	25	37	26	29	26	23	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

* De woningen na 2003 gebouwd vormen maar een klein onderdeel in de respons (7%). De celvullingen van deze categorie woningen zijn te gering om uitspraken op wijkniveau te kunnen doen.

Ca. drie van de vier inwoners hebben een rookmelder in huis en bijna een vierde niet. Deze laatste categorie betreft in hoofdzaak bewoners van huizen die voor 2003 zijn gebouwd. Toch is er ook een klein deel, 3% dat in een woning woont van na die tijd en zegt geen rookmelder te hebben.

Als de soort woning (huur/koop) hierbij betrokken wordt, dan blijkt dat het aandeel mensen zonder rookmelders bij de koop- en huurwoningen even groot is, 23%.

In Helmond-Oost heeft een relatief groter deel rookmelders, in de wijken Stiphout en Helmond-West daarentegen heeft een relatief groter deel géén rookmelders. De huizen in Brandevoort hebben nage-noeg allemaal rookmelders. Het zijn ook allemaal relatief jonge huizen, de meeste van na 2003.

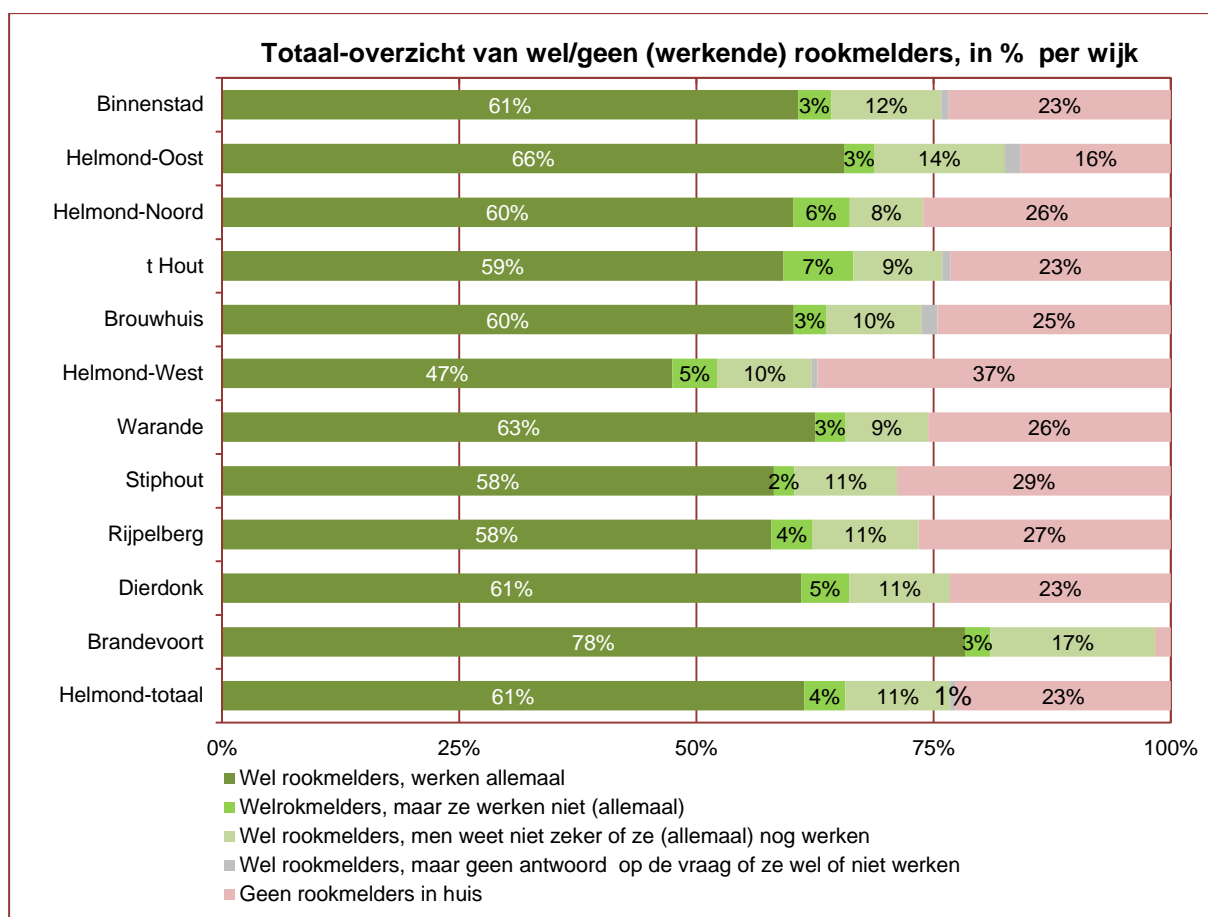
Kennis over werking rookmelders

Het hebben van rookmelders is niet per definitie een garantie, dat ze ook goed functioneren.

De meeste mensen van de groep die rookmelders heeft, hebben aangegeven, dat ze weten dat de rookmelders ook werken, 14% weet dat niet zeker en 6% zegt dat ze niet of niet allemaal werken.

Totaaloverzicht van wel (werkende)/geen rookmelders per wijk

De koppeling van het al dan niet hebben van rookmelders en de informatie of deze wel of niet werken, levert op dat bij 60% van de Helmondse bevolking rookmelders in huis aanwezig zijn waarvan de bewoners ook zeker weten dat ze werken. Daarnaast heeft 16% gemeld er wel te hebben, maar ze werken niet (allemaal) of men weet niet of ze werken.

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Uitgezonderd Brandevoort en Helmond-West is het percentage inwoners dat goedwerkende rookmelders heeft in de woonwijken ca. 60%. In Brandevoort is dit percentage veel hoger en in Helmond-West veel lager.

Redenen waarom men geen rookmelders heeft

Het niet hebben van rookmelders blijkt voor een deel van de inwoners geen echte bewuste keuze: 37% van de groep die er geen heeft, gaf als reden dat het 'er nooit van gekomen is' en 34% dat men 'er nooit over nagedacht heeft'. Onwetendheid over waar ze te koop zijn of hoe ze aangebracht moeten worden is voor 13% respectievelijk 7% reden om er geen te hebben.

De mensen in huurwoningen gaven als meest genoemde reden dat ze het plaatsen van rookmeldingen een taak van hun verhuurder vinden.

5.3.2. Andere maatregelen voor een brandveilige woning

Naast het hebben van rookmelders kunnen mensen er ook op andere manieren voor zorgen dat hun woning zo brandveilig mogelijk is. Ze kunnen materialen aanschaffen, maar ook kunnen ze in hun leefgedrag hier op anticiperen.

Aan de hand van 13 aan hen voorgelegde zaken wordt een beeld geschetst in hoeverre de Helmondse inwoners zelf een bijdrage leveren aan een brandveilige situatie in hun woning.

Bijna elke inwoner van Helmond toont zich op de een of andere manier verantwoordelijk voor een brandveilige woning en heeft daarvoor maatregelen genomen. Een beperkt percentage, 3%, voert van de 13 hen voorgelegde maatregelen er geen enkele uit en hierin is nauwelijks verschil tussen de diverse leeftijdsgroepen. Overigens is een deel van deze 3% wel op een andere manier bezig met brandveiligheid: 44% van hen heeft rookmelders in huis.

Een aantal maatregelen wordt door de meerderheid van de bevolking genomen: de cv-ketel en/of schoorsteen regelmatig schoonmaken, nooit zonder toezicht kaarsen laten branden, het filter van de afzuigkap regelmatig vervangen, nooit zonder toezicht eten op het fornuis laten staan en voor het naar bed gaan controleren of gas, televisie, vuur e.d. uit zijn.

Er zijn ook zaken die door de meesten niet worden toegepast: zo heeft ca. 80% geen blusdeken of brandblusser in huis en laat ca. 75% de stekker bij onweer in het stopcontact zitten. Ook heeft 80% geen vluchtroute doorgesproken met medebewoners. De noodzakelijkheid van dit laatste hangt wel samen met de soort woning die men bewoont. En dit geldt tevens voor een brandtrap/-ladder. Niet meer dan 3% heeft die een, maar deze zal niet in elke woning nodig zijn.

Aandeel inwoners, dat de volgende maatregelen heeft genomen om de brandveiligheid in huis te verbeteren, in %

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Ik heb een brandblusser	22	14	22	16	27	25	14	30	30	21	28	32
Ik heb een blusdeken	19	11	13	16	27	18	12	26	22	18	26	28
Ik heb een brandtrap/-ladder	3	4	5	2	2	4	3	4	4	3	4	5
Ik heb een veilige vluchtroute en heb dit doorgesproken met mijn medebewoner(s)	18	18	16	19	18	18	17	22	27	12	13	18
Ik laat de cv-ketel en/of schoorsteen regelmatig controleren en reinigen	53	46	44	53	65	43*	50	79	81	17*	75	66
Ik vervang regelmatig het filter van de afzuigkap/maak regelmatig het filter schoon	51	38	41	56	55	51	46	61	65	47	61	62
Ik laat nooit zonder toezicht het eten op het fornuis staan	66	64	67	64	68	65	65	69	73	61	65	69
Ik bewaar lucifers en aanstekers buiten bereik van kinderen	49	48	55	48	53	50	44	42	52	39	51	48
Ik laat nooit zonder toezicht kaarsen branden	72	73	72	72	72	72	75	70	79	63	75	78
Ik trek stekkers uit stopcontact bij onweer	24	20	23	28	22	22	28	18	27	28	23	25
Ik trek stekkers uit het stopcontact als ik op vakantie ga	50	48	54	51	45	49	57	45	49	52	53	48
Ik controleer voor het naar bed gaan of gas, televisie, vuur uit zijn	62	62	69	61	52	55	69	61	74	56	68	64
Ik laat nooit de wasdroger aan als ik wegga	41	39	45	37	47	39	34	42	40	34	51	42
Geen enkele	3	5	3	1	3	4	4	2	1	5	1	1

= negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

= positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

*De woningen in Brouwhuis en Rijpelberg zijn aangesloten op de stadsverwarming. Hier gelden andere regels.

In Stiphout, Dierdonk en Brandevoort nemen gemiddeld meer mensen maatregelen, in Rijpelberg minder.

Mogelijke verdere verbeteringen van brandveiligheid van de woning

Ca. een op de vier Helmonders is kennelijk tevreden over de brandveiligheid van de woning: desgevraagd is door hen aangegeven dat er geen punten zijn waarop zij die verder zouden kunnen verbeteren. In Stiphout is dit percentage een stuk hoger, maar in deze wijk is wel het aandeel inwoners dat al de nodige maatregelen heeft getroffen relatief groter dan in de andere wijken.

Zo'n 30% van de mensen vindt dat de brandveiligheid van hun woning verbeterd kan worden als ze een brandblusser aanschaffen en 25% zegt dat van een blusdeken.

Aandeel inwoners, dat denkt de brandveiligheid van hun woning te kunnen verbeteren met de volgende maatregelen %

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Brandblusser aanschaffen	31	32	33	31	29	24	31	35	28	28	43	34
Blusdeken aanschaffen	25	29	24	22	19	23	25	28	26	25	28	27
Vluchtplan opstellen en doorspreken met medebewoner(s)	14	12	10	8	19	15	10	15	9	15	20	21
Zorgen voor veilige vluchtroute of brandtrap/-ladder	15	17	16	8	20	15	19	15	13	11	17	19
Voorzichtiger zijn	22	23	32	20	25	18	28	19	17	23	15	20
Niets	27	21	26	28	28	34	25	24	38	24	24	23

= negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

= positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Redenen waarom verbeteringen niet zijn doorgevoerd

In paragraaf 5.3.1. werd beschreven dat mensen niet altijd een bewuste reden hebben om geen rookmelders te hebben. En ditzelfde komt naar voren bij de vraag waarom andere verbeteringen niet zijn doorgevoerd: 28% 'heeft er niet 'bij stil gestaan', en 9% heeft 'het steeds uitgesteld'.

Een kleiner deel, 6%, heeft aangegeven binnenkort maatregelen te gaan nemen, 9% is dit niet van plan omdat men de aanschaf van materialen te duur vindt en 12% vindt het niet nodig omdat men 'goed oppast'.

In Warande, Rijpelberg, Dierdonk en Brandevoort heeft men gemiddeld vaker een niet bewuste reden gehad (er niet bij stil gestaan) en in Binnenstad, Helmond-Oost en Helmond-West vindt men gemiddeld vaker de mening, dat de verbeteringen tot de taak van een ander (verhuurder) horen. In deze drie laatstgenoemde wijken is het aandeel huurwoningen ook relatief groter dan in de andere wijken.

Redenen – per wijk - waarom verbeteringen niet zijn doorgevoerd, in %

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Geen tijd / steeds uitgesteld	9	8	4	6	8	13	8	7	9	6	14	13
Heb er niet bij stil gestaan	28	28	22	27	24	18	25	37	26	34	34	40
Te duur	9	13	17	11	14	6	8	0	4	11	2	2
Vind het niet nodig, ik pas goed op	12	12	11	13	13	10	12	14	12	12	10	13
Taak van een ander/ik woon in huurwoning	9	17	26	8	6	7	15	2	0	4	1	1
Ik ben het binnenkort van plan	6	5	5	5	7	5	7	5	9	6	8	9

= negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

= positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Als degenen die nu geen brandblusser hebben maar dit wel een verbetering vinden, gekoppeld worden aan degenen die binnenkort van plan zijn om er een aan te schaffen, dan blijkt dat het aandeel inwoners met een brandblusser met 3% zal toenemen. De gedachte dat een brandblusser wel een verbetering is, betekent dus niet automatisch dat men er een aan gaat schaffen. Deels heeft dit te maken met het gegeven, dat men dit apparaat te duur vindt (6%) en deels dat men van mening is dat dit tot de verantwoordelijkheden van een ander (verhuurder) hoort (3%).

5.4. Informatie over brandveiligheid

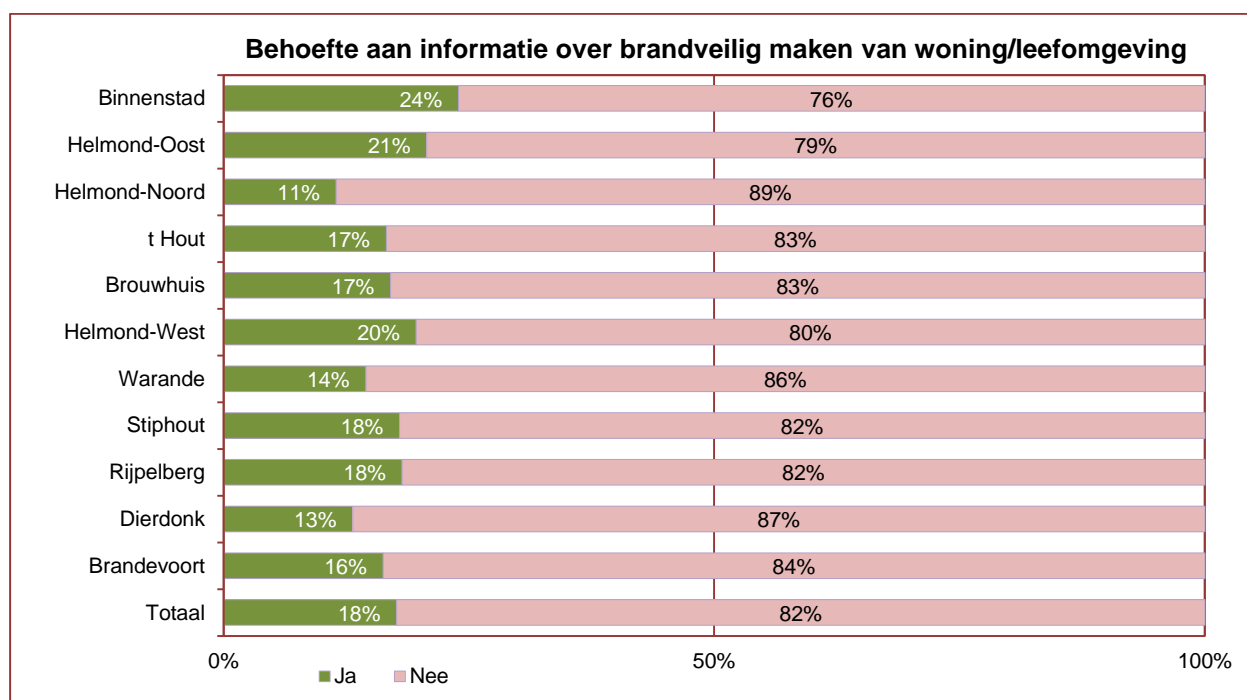
Gemeente, brandweer en andere instanties zorgen er op allerlei manieren voor, dat mensen weten hoe zij hun woning en woonomgeving zo goed mogelijk tegen brand kunnen beveiligen. Toch blijft ook voor deze instanties dan de vraag of mensen nog behoefte hebben aan verdere informatie.

5.4.1. Behoeftte aan informatie over brandveiligheid

De meeste inwoners van Helmond hebben geen behoefte aan informatie over het brandveilig maken van hun woning en leefomgeving, ca. een op de vijf heeft dat echter wel.

Er is geen noemenswaardig verschil in deze uitkomsten tussen jongere en oudere inwoners.

In de Binnenstad is dat aandeel relatief wat groter en in Helmond-Noord en Dierdonk wat kleiner.

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

5.4.2. Waar en hoe wil men voorlichting over brandveiligheid

Mensen die informatie willen, blijken geen echte voorkeur te hebben voor één bepaalde locatie.

Van zeven algemeen gebruikelijke voorgelegde mogelijkheden is 'bij mensen thuis' de meest genoemde. Daarnaast noemde ca. de helft (van de 18% die voorlichting wil) 'op scholen', 'bij omwonenden van bedrijven met gevaarlijke stoffen' en 'bij ouderen/gehandicapten thuis'.

Gewenste locatie en gewenste manier van het verkrijgen van de informatie over brandveiligheid, in %

	In % van totaal van inwoners die behoefte hebben aan voorlichting	In % van het totaal van de inwoners
WAAR:		
Bij mensen thuis	62%	10%
Op scholen	52%	8%
Bij omwonenden van bedrijven met gevaarlijke stoffen	50%	8%
Bij ouderen en gehandicapten thuis	49%	8%
Bij wijkbewoners na brand in de buurt	44%	7%
Bij zorginstellingen	42%	7%
In bedrijven	36%	6%
HOE:		
Via een folder in de bus	65%	10%
Via lokale kranten	33%	5%
Via een voorlichtingsavond in de buurt	29%	5%
Via de website van de gemeente	27%	4%
Via e-mails van de gemeente	24%	4%
Via persoonlijke voorlichting aan huis	21%	3%
Via lokale radio en tv.	17%	3%
Via social media (twitter, facebook)	15%	2%

Bron: Veiligheidsmonitor 2013

Hoe men voorgelicht wil worden, daar blijkt wel een voorkeur voor een van de communicatiesoorten: ca. twee derde (van de 18% die voorlichting wenst) wil een folder in de bus en een derde wil de informatie via lokale kranten. In totaal wil drie vierde van hen de informatie schriftelijk ontvangen, dit is 13% van de totale bevolking.

Maar daarnaast wil toch ook een substantieel deel via de andere twee communicatievormen (digitaal en mondeling) geïnformeerd worden: in totaal wil 40% - van degenen die informatie willen - dit via mondelinge overdracht, 29% via een voorlichtingsavond in de buurt en 21% zou de informatie graag via persoonlijke voorlichting aan huis wensen; in totaal 7% van de totale bevolking.

Daarnaast kiest 27% via de gemeentelijke website, 24% via email van de gemeente en 15% via social media zoals Twitter of facebook. In totaal kiest 44% van hen de digitale snelweg; dit is 8% van de totale bevolking.

Jongere inwoners die informatie willen, kiezen gemiddeld vaker voor de digitale manier van informatie en ouderen voor de schriftelijke.

6. Schone energie

6.1. Inleiding

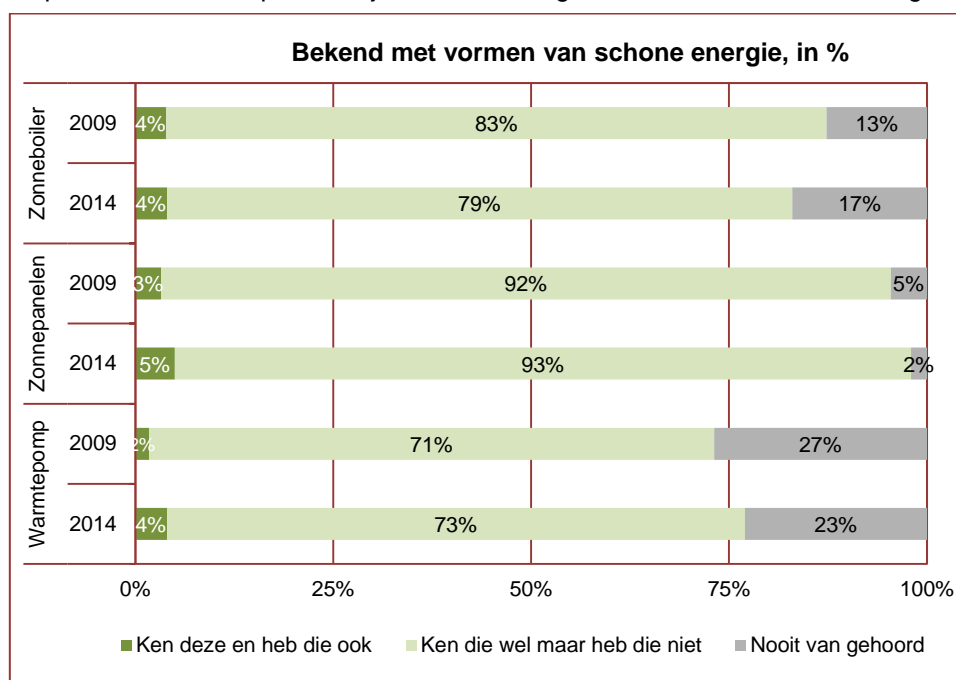
Om zuiniger te kunnen omgaan met de energiebronnen moet men de mogelijkheden die er zijn om zuiniger met energie te kunnen omgaan ook kennen.

Voor de gemeente is het daarbij van belang te weten in welke mate de bevolking hiermee bekend is en welke behoefte er is aan informatie daarover. Daarnaast wil de gemeente weten of de bewoners ideeën hebben hoe de gemeente nog meer dan nu aan duurzaamheid kan werken. Deze zaken komen in dit hoofdstuk aan de orde.

6.2. Bekendheid met vormen van schone energie

Zonnepanelen, zonneboilers en warmtepompen zijn nog geen veelgebruikte energiebronnen in de Helmondse woningen. Desgevraagd heeft 5% zonnepanelen, 4% een zonneboiler en 4% een warmtepomp.

Een grote meerderheid van de Helmondse inwoners is wel bekend met deze vormen van schone energie, maar heeft die niet in huis. Van de drie zijn de zonnepanelen het best bekend (98%) en de zonneboiler en warmtepomp minder: 17% respectievelijk 23% heeft nog nooit van deze laatste twee gehoord.

Bron: Inwonersenquête 2009, 2014

In de afgelopen vijf jaren is er ook geen grote ontwikkeling in bekendheid of gebruik van deze vormen van energie. De cijfers van 2009 wijken niet noemenswaardig af van die van 2014.

In 't Hout is het aandeel inwoners dat zonnepanelen of een zonneboiler heeft relatief groter. In Brandevoort heeft men gemiddeld vaker een zonneboiler (wat ook in 2009 werd geconstateerd) en in Stiphout gemiddeld wat meer zonnepanelen.

De jongere inwoners zijn gemiddeld minder vaak bekend met zonnepanelen en zonneboilers dan de andere leeftijdsgroepen. Onder deze inwoners zitten ook nog relatief jonge mensen (<21 jaar) die wellicht nog niet zo bezig zijn met schone energie. Deze groep inwoners is ook relatief vaak nog inwonend en geen hoofd van een huishouden.

6.3. Bekendheid met informatiebronnen over duurzame energievoorzieningen voor de woning

De gemeente is betrokken bij en ondersteunt diverse initiatieven van bedrijven om energie te besparen. Het is daarbij van belang dat inwoners deze initiatieven ook kennen. Niet kennen betekent ook niet-gebruiken.

In de enquête is van drie van deze initiatieven gepeild of de Helmonders ze kennen. Het gaat om de volgende projecten:

1. Helmond Bespaart Energie. Dit is een initiatief van lokale en regionale bedrijven. Omdat het project prima aansluit bij het Helmondse Klimaatbeleid steunt de gemeente Helmond dit initiatief.
2. In samenspraak met gemeenten en provincies heeft het SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) de Duurzaamheidslening ontwikkeld. Deze lening maakt het voor particuliere woningeigenaren mogelijk om tegen aantrekkelijke voorwaarden en een zeer lage rente geld te lenen voor het treffen van energiebesparende maatregelen in en aan de eigen woning.
3. De rijksoverheid stimuleert het gebruik van installaties die gebruik maken van bodemenergie (zowel om te koelen als te verwarmen). Koude-en warmteopslag (KWO), is een methode om energie in de vorm van warmte of koude op te slaan in de bodem. De techniek wordt gebruikt om gebouwen te verwarmen en/of te koelen. Er is een web-applicatie ontwikkeld waarmee mensen op een snelle manier een indruk kunnen krijgen van de kansen voor toepassing van gesloten en open bodemenergiesystemen (al dan niet in combinatie met warmtepompen) op een bepaalde locatie (de eigen woning).

Uit de enquêtering komt naar voren, dat de projecten nog niet goed bekend zijn bij de Helmondse bevolking. Drie van de vier inwoners kennen geen van de drie.

Ruim 10% kent het project Helmond Spaart Energie en ditzelfde geldt voor de bekendheid met de Duurzaamheidslening. Het aandeel mensen dat de WKO-tool kent is kleiner, 4%.

Er is geen noemenswaardig verschil in bekendheid tussen de oudere en jongere leeftijdscategorieën.

Aandeel inwoners dat de volgende informatiebronnen over duurzame woonvoorzieningen kent, in % per wijk

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
www.Helmondbespaartenergie.nl (energie besparen)	12	16	13	12	12	10	9	20	14	10	4	10
www.wko-tool.nl (energiezuinig koelen en verwarmen)	4	7	4	4	3	4	3	6	5	4	2	3
www.starterslening-helmond.nl/duurzaamheidslening.html (gemeentelijke duurzaamheidslening)	11	15	17	7	10	12	11	14	12	11	4	10

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

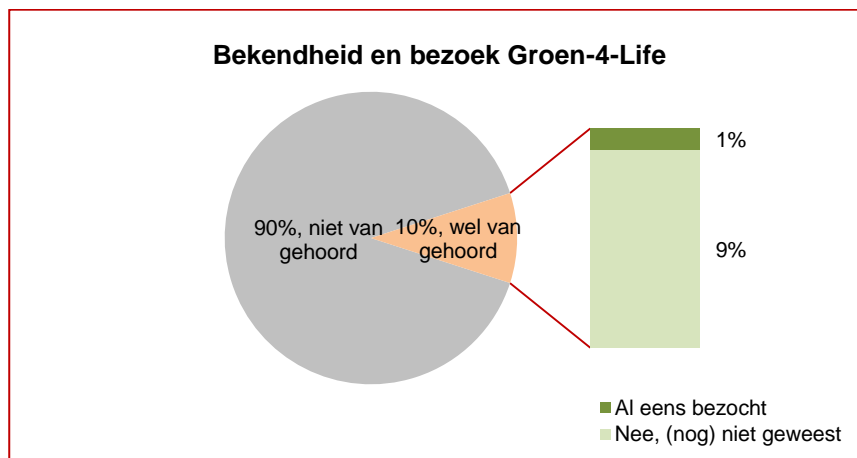
 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

De inwoners van Warande zijn gemiddeld wat meer op de hoogte van deze initiatieven en die van Dierdonk wat minder.

6.4. Bekendheid van informatiesteunpunt duurzaamheid

Helmond heeft sinds 16 augustus 2013 een Duurzaamheidscentrum: Groen4Life (www.groen4life.nl). Het is een ontmoetingscentrum voor duurzame initiatieven. Mensen kunnen er zich laten informeren over duurzaamheid, natuur- en milieu en gezonde voeding. Het is bedoeld voor scholen, bedrijven en particulieren en voor jong en oud. Groen4Life is gevestigd aan het Stationsplein (centrum).

Bron: Inwonersenquête 2014

Ruim een jaar na de instelling van het duurzaamheidscentrum Groen4Life is dit nog niet echt bekend bij de Helmondse bevolking: 10% heeft er van gehoord en 1% heeft het centrum ook al eens bezocht.

Het centrum is gemiddeld wat meer bekend bij de jongere inwoners van Helmond (<35 jaar). Wellicht hebben de jeugdigen of jongere ouders hier op school van gehoord. En het zal niet verbazen, dat het centrum in de Binnenstad beter bekend is dan bij de inwoners van de verder van de Binnenstad gelegen wijken.

6.5. Wil de Helmonder meer weten over milieu of duurzaamheid?

Ca. de helft van de bevolking wil graag meer informatie over zaken die te maken hebben met het milieu en/of duurzaamheid, 48% heeft die behoefte niet. Jongere (<35) en oudere (>65) inwoners hebben gemiddeld wat minder behoefte aan informatie over milieu en duurzaamheid dan de inwoners in de leeftijdscategorie 35-64 jaar.

Door inwoners aangegeven soorten van informatie die men wil hebben over milieu/duurzaamheid, in %

	In % van totaal van de groep inwoners die informatie wil	In % van totale respons
Energiebesparing	51%	24%
Subsidiemogelijkheden voor duurzame maatregelen	46%	21%
Plaatsing zonnepanelen	34%	15%
Schone energie in/rond de woning	32%	15%
Duurzame houtbranders	10%	5%
Waterbesparing	31%	14%
Luchtkwaliteit/luchtvervuiling	40%	18%
Bodemkwaliteit/bodemvervuiling	21%	10%
Wonen/werken in gezond binnenklimaat	25%	11%
Duurzaam inkopen/consumeren	25%	12%
Energiezuinig rijden	19%	9%
Milieuzuinig reizen	6%	3%
Milieu en veiligheid van bedrijven	10%	5%
Bedrijven in relatie tot milieu	10%	5%
Andere informatie	5%	2%

Bron: Inwonersenquête 2014

Uit de in de enquête voorgelegde informatiemogelijkheden blijkt de meeste behoefte aan informatie over energiebesparende maatregelen: 36% van alle inwoners wil informatie over energiebesparing, over plaatsing zonnepanelen en/of over schone energie in en rond de woning. In Warande, Stiphout en Dierdonk is dit percentage nog iets hoger, in Helmond-Noord wat lager.

Daarnaast is er zeker ook belangstelling voor duurzaamheidszaken: zo wil 18% informatie over luchtkwaliteit, 10% over bodemkwaliteit en 12% over duurzaam inkopen/consumeren.

6.6. Wat zou de gemeente volgens de inwoners nog meer kunnen doen aan duurzaamheid

De gemeente heeft in de vragenlijst de volgende, korte uiteenzetting gegeven over het milieubeleid en het begrip duurzaamheid daarin.

De gemeente werkt continue aan het verbeteren van de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid in de stad en daarbij heeft ze extra aandacht voor duurzaamheid.

Duurzaamheid is hier een verzamelnaam voor alle acties die erop gericht zijn om het milieu zo weinig mogelijk of niet te belasten.

De gemeente wil stimuleren dat inwoners en bedrijven maatregelen nemen die er voor zorgen, dat het milieu niet verder wordt aangetast, maar juist beter wordt dan het nu is.

Voorbeelden daarvan zijn:

- *subsidies geven op maatregelen die energiebesparend zijn*
- *stimuleren van gebruik duurzame energie, zoals o.a. de aanschaf van zonnepanelen en koude-/warmte-opslag*
- *zorgen dat mensen afval gescheiden kunnen aanleveren, zodat stoffen weer opnieuw gebruikt kunnen worden (o.a. glas, plastic, papier)*
- *verbeteren van de kwaliteit van fietspaden en bereikbaarheid van het openbaar vervoer.*

Vervolgens heeft ze aan de inwoners gevraagd of deze ideeën hebben over wat de gemeente nog meer zou kunnen doen aan duurzaamheid.

Een op de zes inwoners heeft iets aangedragen.

De meest genoemde zaken betreffen:

- energiebesparende maatregelen (o.a. beperking van de straatverlichting 's nachts en betere afstemming stoplichten)
- maatregelen om inwoners te stimuleren meer afval in te zamelen en in te leveren (o.a. door meer inzamelpunten en door gescheiden kunnen aanleveren van blik en karton) ,
- maatregelen die betrekking hebben op het vervoer in de stad (o.a. meer openbaar vervoer).

Ook hebben mensen aangegeven hoe de gemeente zelf het goede voorbeeld kan geven, o.a. door op alle openbare gebouwen zonnepanelen te plaatsen.

Alle opmerkingen worden doorgegeven aan de betreffende beleidsafdeling als achtergrondinformatie voor de ontwikkeling van milieu-/duurzaamheidsbeleid.

Overige opmerkingen over milieu/duurzaamheid

Desgevraagd heeft 6% nog aanvullende opmerkingen gemaakt over milieu/duurzaamheid. Deels betreffen het dezelfde soort opmerkingen als hierboven zijn geplaatst. Ook deze opmerkingen worden aan de betreffende afdeling verstrekt als achtergrondinformatie bij de beleidsontwikkeling.

Jongere – vooral inwonende - inwoners (<35 jaar) zijn gemiddeld minder met de milieu-aspecten bezig bij aankoop van producten dan hun oudere stadsgenoten.

De vergelijking met de onderzoeken uit 2000 en 2009 laat positieve ontwikkelingen zien: het aandeel inwoners dat altijd/vaak zoveel mogelijk milieuvriendelijke producten koopt is toegenomen en datzelfde geldt voor het opletten van het energieverbruik bij aankoop van apparatuur.

Waar het gaat om het kopen van producten zonder onnodig verpakkingsmateriaal en het opletten waar producten van gemaakt zijn, blijkt er in de afgelopen 15 jaren weinig veranderd te zijn in het gedrag van de inwoners.

Uitkomsten per wijk

Het gedrag van de inwoners per wijk vergelijkend houden die van de Binnenstad en van Warande relatief wat meer rekening met de milieu-aspecten bij aankoop van producten en die van 't Hout en Dierdonk relatief wat minder.

Rekening houden met milieu-aspecten bij aankoop producten, uitkomsten per wijk, in %

	Let op energieverbruik van apparatuur		Ik let op materialen waarvan een product is gemaakt		Ik let erop zoveel mogelijk milieuvriendelijke producten te kopen		Ik koop zoveel mogelijk producten zonder onnodig verpakkingsmateriaal	
	Nooit/soms	Vaak/altijd	Nooit/soms	Vaak/altijd	Nooit/soms	Vaak/altijd	Nooit/soms	Vaak/altijd
Binnenstad	27	73	59	41	50	50	59	41
H-Oost	37	63	62	38	61	39	72	28
H-Noord	31	69	67	33	56	44	69	31
't Hout	25	75	65	35	65	35	74	26
Brouwhuis	28	72	58	42	58	42	73	27
H-West	25	75	60	40	62	38	63	37
Warande	33	67	51	49	48	52	64	36
Stiphout	29	71	58	42	55	45	60	40
Rijpelberg	31	69	63	37	58	42	70	30
Dierdonk	30	70	62	38	62	38	77	23
Brandevoort	22	78	64	36	57	43	72	28
Totaal	29	71	62	38	57	43	69	31

= negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

= positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

7.3. Milieugedrag bij gebruik energie

Mensen kunnen op verschillende manieren hun energieverbruik beperken, zowel in directe als indirecte zin: In directe zin door te proberen zo weinig mogelijk energie te gebruiken (door bijvoorbeeld minder lampen te laten branden) en indirect door ervoor te zorgen, dat er minder energie nodig is (bijvoorbeeld door de woning te laten isoleren). Van beide vormen is onderzocht of mensen dit toepassen.

7.3.1. Isolatie van de woning

Een vorm van beperking van energie is het (laten) isoleren van de woning waarin men woont. Dit bespaart gas of elektriciteit. De bevolking is gevraagd of ze isolatie hebben laten aanbrengen en vanuit welk motief ze dat gedaan hebben.

Dan blijkt, dat mensen in de regel hun woning niet isoleren uit milieu-overwegingen, maar voornamelijk vanwege de lagere energiekosten. Voor het milieu is het effect wel hetzelfde: minder energieverbruik.

Ten opzichte van 2009 is dat beeld niet sterk gewijzigd. Ook toen liet het grootste deel van de mensen isolatie aanbrengen om energiekosten te besparen.

Isolatie in de woning aangebracht, in %

	2009		2014	
	In %	excl. n.v.t.	In %	excl. n.v.t.
Ja, voornamelijk uit milieu-overwegingen	6	10	3	6
Ja, maar voornamelijk vanwege de lagere energiekosten	46	72	37	72
Nee, maar ik ben dat wel van plan	4	6	4	9
Nee, ik heb er geen behoefte aan	8	12	7	13
N.v.t. inwonend/geen eigen woning/ heeft de vorige bewoner al gedaan	36		49	
Totaal	100	100	100	100

Bron: Inwonersenquête 2014

Uitkomsten per wijk

In Dierdonk is een relatief groter aandeel inwoners dat niet zozeer vanwege de lagere energiekosten maar uit milieu-overwegingen isolatie in de woning heeft aangebracht.

In de Binnenstad, Rijpelberg en Helmond-West is het aandeel inwoners dat een geïsoleerde woning heeft relatief lager en zegt ook een groter aandeel dat men er geen behoefte aan heeft, maar daar staat tegenover dat in deze wijken een wat groter percentage inwoners van plan is om isolatie te gaan laten aanbrengen.

Isolatie in de woning aangebracht, in %

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
Ja, voornamelijk uit milieu-overwegingen	6	11	2	3	10	7	5	8	4	0	15	9
Ja, maar voornamelijk vanwege de lagere energiekosten	72	48	77	84	70	75	58	79	85	57	76	85
Nee, maar ik ben dat wel van plan	9	14	16	6	11	2	15	8	6	15	0	1
Nee, ik heb er geen behoefte aan	13	27	5	7	9	15	23	5	6	28	10	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

7.3.2. Woning met energielabel

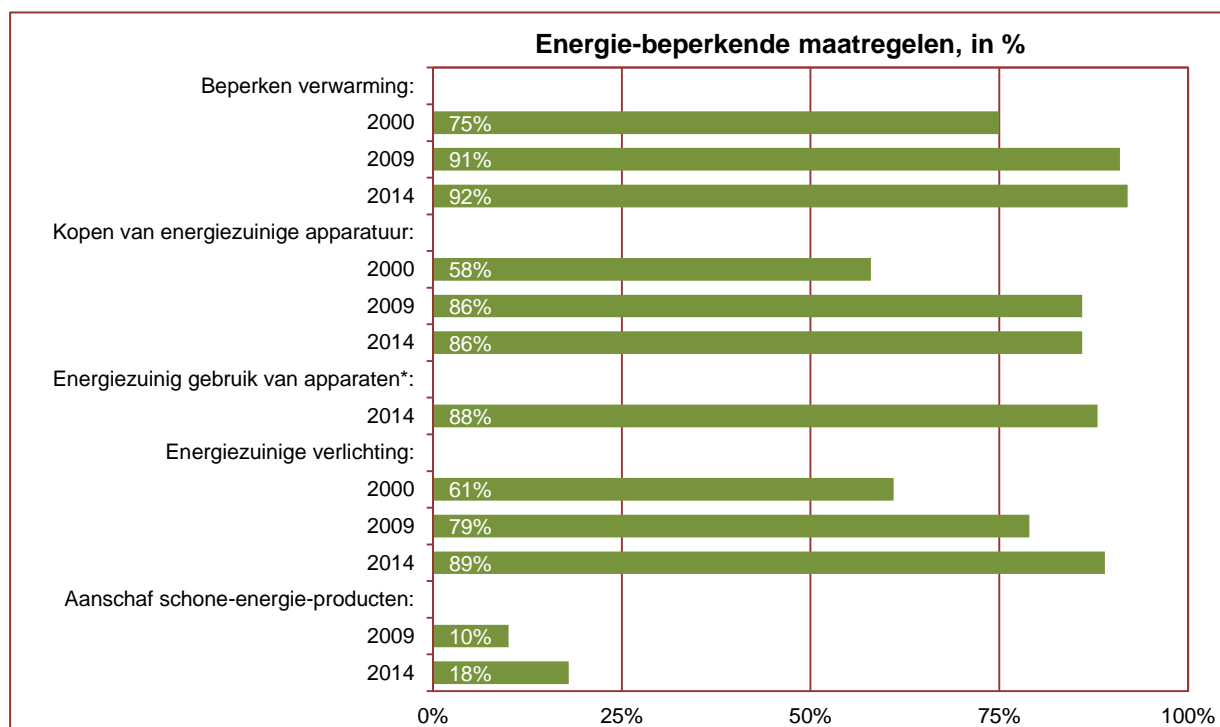
Bewoners kunnen voor hun woning een energielabel laten opstellen. Dit geeft de energiezuinigheid van de woning aan. Ook krijgt men inzicht in de mogelijkheden om energiebesparende maatregelen te treffen. Desgevraagd heeft 13% van de respondenten aangegeven dat hun woning een energielabel heeft, 40% antwoordt ontkennend en bijna de helft, 47% weet het niet. De woningen van de Helmondse corporaties hebben allemaal een label. Kennelijk is niet iedere huurder hiervan op de hoogte.

In Brandevoort en de Binnenstad heeft een relatief wat groter aandeel van de inwoners geantwoord een dergelijk label te hebben, in Stiphout en Warande daarentegen heeft men vaker een ontkennend antwoord gegeven.

Een vergelijking met 2009 is hier niet goed mogelijk, omdat men in de vragenlijst destijds niet de mogelijkheid had om 'weet niet' in te vullen en in de vragenlijst van 2014 wel.

7.3.3. Energie-beperkende maatregelen

Mensen kunnen het verbruik van energie zelf beperken door het nemen van diverse maatregelen. In de vragenlijst zijn vijf – algemeen voorkomende – vormen aan hen voorgelegd.

Bron: Inwonersenquête 2014

* In 2009 is dit item in een iets andere vorm in de vragenlijst opgenomen, daardoor geen vergelijking

Alle Helmonders doen anno 2014 op een of andere manier moeite om het energieverbruik in hun woning te verminderen. Van de vijf hier gepresenteerde soorten van maatregelen past iedereen er minstens een toe.

De meeste Helmonders beperken het gebruik energie door de verwarmingsknop lager te zetten of door een of meer radiatoren in huis uit of lager te zetten. Ook bijna 90% koopt energiezuinige apparatuur, gebruikt apparaten in huis op een zuinige manier en zorgt voor energiezuinige verlichting (spaarlampen, minder lampen aan).

De aanschaf van schone-energieproducten zoals zonnepanelen wordt door een relatief klein deel van de inwoners toegepast (18%). Dit is ook wel een vorm van energiebesparing die niet iedereen toe kan passen al zou men dat willen. Dit geldt o.a. voor huurders en mensen in appartementen.

En net als bij de aankoop van producten blijkt ook hier dat ouderen zich gemiddeld vaker milieubewuster gedragen dan de jongere – thuis-/inwonende - inwoners.

De vergelijking met de voorgaande onderzoeken laat zien, dat er een groeiend besef is van het beperken van energie. Bij de hier genoemde maatregelen is het aandeel inwoners van Helmond dat deze toepast, toegenomen.

Uitkomsten per wijk

De bewoners van Dierdonk passen gemiddeld wat minder de hier genoemde maatregelen toe dan de inwoners van de andere wijken. In de Binnenstad is een relatief kleiner aandeel schone-energie-producten (o.a. zonnepanelen) aangeschaft en in 't Hout en Brandevoort relatief meer. Deze afwijkingen blijken ook wanneer sec gekeken wordt naar mensen in grondgebonden koopwoningen.

Bewust omgaan met energie door volgende maatregelen, uitkomsten per wijk, in

	Beperken verwarming	Kopen van energiezuinige apparatuur	Energiezuinig gebruik van apparaten	Energiezuinige verlichting	Aanschaf schone-energie producten
Binnenstad	97	88	92	88	11
H-Oost	89	82	86	92	18
H-Noord	93	82	91	88	14
't Hout	86	90	88	88	26
Brouwhuis	94	85	89	86	15
H-West	94	95	90	90	13
Warande	88	92	88	90	21
Stiphout	95	88	87	90	21
Rijpelberg	90	83	86	94	18
Dierdonk	86	81	84	84	17
Brandevoort	92	87	87	90	30
Totaal	92	86	88	89	18

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

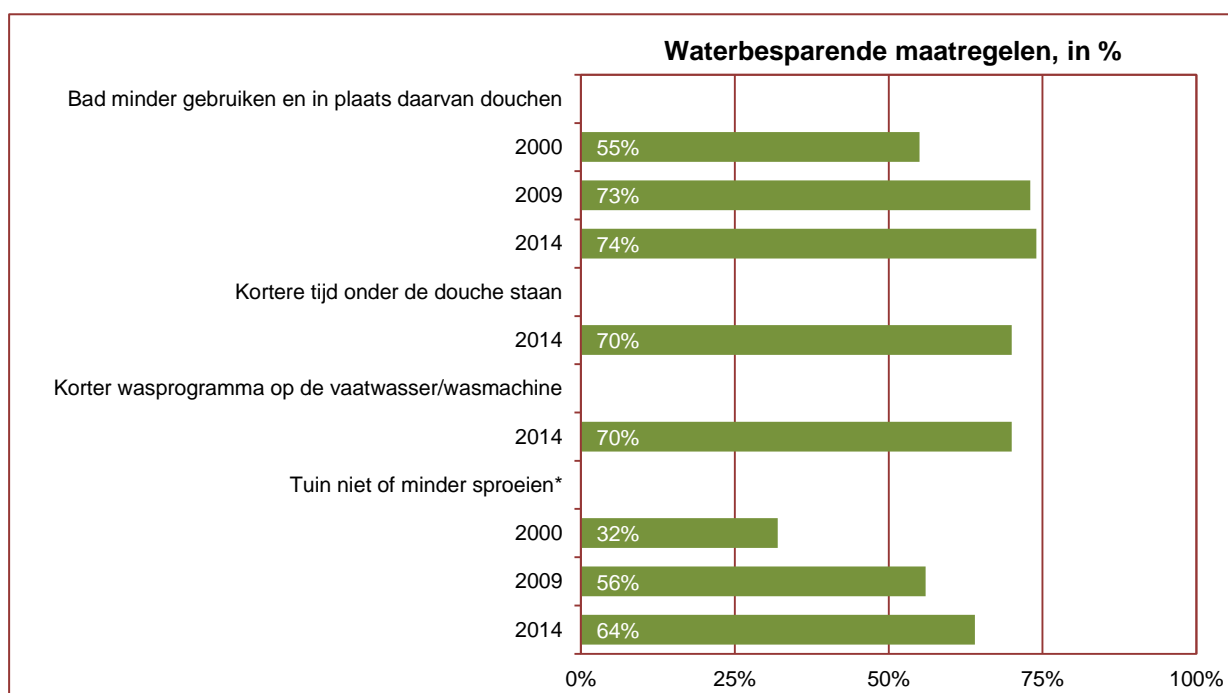
Bron: Inwonersenquête 2014

7.4. Milieugedrag bij gebruik water

Behalve energie is ook water een kostbaar goed in Nederland. Het kost geld om iedereen van schoon drinkwater te voorzien en de vraag groeit door het toenemend aantal huishoudens. De overheid probeert op allerlei manieren de mensen ervan te overtuigen dat zij bewust met water moeten omgaan. Kennis van het gedrag van de bevolking levert nuttige informatie waar eventuele winst behaald kan worden.

Aan de inwoners zijn vier algemeen voorkomende vormen van waterbesparing voorgelegd en uit de enquêteering komt naar voren, dat de meeste inwoners van Helmond op een of andere manier bezig zijn met waterbesparing: 90% past minimaal één van de vier maatregelen toe.

Een op de drie past alle vier de hier genoemde maatregelen toe.

Bron: Inwonersenquête 2014

* Betreft alleen mensen in grondgebonden woningen

Elk van de vier maatregelen wordt ook door een meerderheid toegepast en dit varieert van 64% van de mensen in grondgebonden woningen die de tuin minder of niet sproeien tot 74% die het bad minder gebruiken en in plaats daarvan douchen.

Net als bij de energie-beperkende maatregelen blijkt ook hier een toename in het aandeel inwoners dat zich milieubewust gedraagt.

Jongere inwoners (<35 jaar) zijn gemiddeld minder met waterbesparende maatregelen bezig dan hun oudere stadsgenoten. Ook als de aspecten die horen bij het runnen van een huishouden, zoals tuin sproeien en (vaat)wassen, hier niet bij betrokken worden, dan blijkt dat het aandeel jongeren dat de waterbesparende maatregelen toepast, relatief kleiner dan van de andere, oudere inwoners. En ook hier is een verklaring dat een deel van de jongere inwoners een thuiswonend kind is en geen hoofd van een huishouden en zich daardoor wellicht hier nog minder mee bezig houdt.

Uitkomsten per wijk

De inwoners van Helmond-Noord passen de hiervoor genoemde maatregelen gemiddeld meer toe en die van Dierdonk en Brandevoort gemiddeld minder. Ook in 2009 kwam dit beeld uit het onderzoek.

Aandeel inwoners, dat waterbesparende maatregelen neemt, in per wijk

	Bad minder gebruiken en in plaats daarvan douchen	Kortere tijd onder de douche staan	Korter wasprogramma op de vaatwasser of wasmachine	Tuin niet of minder sproeien*
Binnenstad	75	71	66	67
H-Oost	68	70	71	65
H-Noord	85	75	79	73
't Hout	73	66	70	59
Brouwhuis	69	71	66	58
H-West	79	77	73	66
Warande	76	63	76	69
Stiphout	76	70	70	70
Rijpelberg	76	73	76	72
Dierdonk	67	62	63	53
Brandevoort	73	63	65	58
Totaal	74	70	70	64

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

* Betreft alleen mensen in grondgebonden woningen

7.5. Milieugedrag en mobiliteit

Helmond voert ook op het terrein van de mobiliteit een actief milieubeleid. Een van de speerpunten daarin is de inwoners te bewegen om de auto te laten staan en in plaats daarvan de fiets te gebruiken. Maar daarnaast is Helmond tevens de 'Driven'-stad die de inwoners ook milieugedrag bij wil brengen als auto-gebruiker. Bij dat laatste propageert zij o.a. het zogenaamde 'zuinig rijden'.

In deze paragraaf wordt een beeld geschetst van de bekendheid en toepassing door de Helmonders van het zogenaamde zuinig rijden en van de mate waarin mensen milieubewust reizen.

7.5.1. Bekendheid en toepassing van het zogenaamde 'zuinig rijden'

Het zuinig rijden houdt in, dat mensen op een bepaalde manier rijden waardoor zij minder brandstof verbruiken. Het zuinig rijden betekent o.a. zo snel mogelijk schakelen naar een hogere versnelling, de motor afzetten bij kortere stops (file, openstaande brug), en bewust omgaan met energievreters zoals airconditioning en dakkoffers.

Uit de enquête komt naar voren, dat een grote meerderheid van de inwoners (met een auto) wel ooit gehoord heeft van het zuinig rijden (89%). Ca. de helft van deze groep past het ook toe, een vierde doet er niet zo veel aan en een vierde weet niet precies wat het is. In theorie zou deze laatste categorie mensen het wel toe kunnen passen zonder het zelf te weten.

Ten opzichte van 2009 weten nu meer inwoners wat de term inhoudt. Of er daadwerkelijk meer inwoners het ook toepassen is niet duidelijk vanwege de gewijzigde vraagstelling.

Bekendheid 'nieuwe zuinig rijden', in %*

	2009	2014
Ja, en ik handel daar ook naar	45	43
Ja, maar ik doe er niet zoveel aan	38	24
Ik heb er wel van gehoord, maar ik weet niet precies wat het is**		22
Nee, nooit van gehoord	17	11
Totaal	100	100

* Alleen mensen die een auto hebben

** In 2009 is in de vraagstelling deze categorie niet opgenomen

Bron: Inwonersenquête 2014

De 55-plussers zijn gemiddeld niet alleen beter bekend met de term 'zuinig rijden', maar passen deze ook vaker toe. Mannen kennen en passen het zuinig rijden gemiddeld vaker toe dan vrouwen.

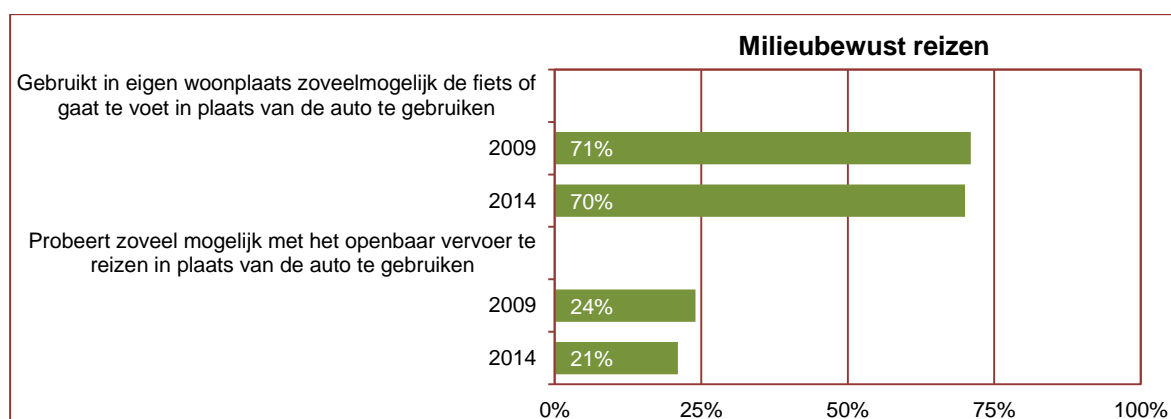
In Warande en Brandevoort is het aandeel inwoners dat deze vorm van milieubewust gedrag kent en toepast relatief groter en in Binnenstad en Helmond-Oost daarentegen relatief lager.

7.5.2. Milieubewust reizen

Naast het zo zuinig mogelijk rijden in de auto kunnen mensen het milieu sparen door te proberen om de auto minder of niet te gebruiken en in plaats daarvan – als het mogelijk is - de fiets te pakken of te voet te gaan. En ook het reizen met het openbaar vervoer is een besparing van energie.

Zeven van de tien inwoners (die een auto hebben) proberen zich binnen Helmond zo veel mogelijk op een milieuvriendelijke manier te verplaatsen als ze van de ene naar een andere locatie gaan: ze gaan te voet of op de fiets en laten de auto thuis. Het gebruik van het openbaar vervoer als milieuvriendelijk alternatief voor de auto wordt door een minderheid van de bevolking toegepast: een op de vijf doet dit.

Ten opzichte van 2009 zijn deze cijfers niet veel veranderd.

Bron: Inwonersenquête 2014

65-Plussers gedragen zich binnen hun stad als weggebruiker milieuvriendelijker dan hun jongere stads-
genoten.

Uitkomsten per wijk

De inwoners van Rijpelberg en Dierdonk gebruiken binnen de stad gemiddeld minder vaak de fiets of gaan te voet in plaats van de auto te gebruiken dan de inwoners van de andere wijken en de inwoners van de Binnenstad doen dit gemiddeld veel meer. De geografische ligging vormt hier de verklaring: de relatief grotere afstand van de twee eerstgenoemde wijken ten opzichte van het centrum en de stedelijke voorzieningen en de directe ligging van de Binnenstad binnen het centrum van de stad.

Aandeel inwoners dat binnen de stad milieubewust reist, in % per wijk

	Gebruikt in eigen woonplaats zoveel mogelijk de fiets of gaat te voet in plaats van de auto te gebruiken	Probeert zoveel mogelijk met het openbaar vervoer te reizen in plaats van de auto te gebruiken
Binnenstad	78	39
H-Oost	71	18
H-Noord	71	16
't Hout	72	16
Brouwhuis	68	25
H-West	73	17
Warande	71	15
Stiphout	73	15
Rijpelberg	62	20
Dierdonk	59	14
Brandevoort	66	21
Totaal	70	21

 = negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

 = positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

Bron: Inwonersenquête 2014

Het aandeel inwoners van Warande, Stiphout en Dierdonk dat zoveel als mogelijk met het openbaar vervoer tracht te reizen in plaats van de auto te gebruiken is relatief lager dan van de andere wijken. Het ontbreken van openbaar stadsvervoer in deze wijken verklaart hier dit verschil.

Dit laatst geldt niet voor 't Hout en Helmond-Noord. Alhoewel 't Hout een eigen treinstation heeft en in deze wijk evenals in Helmond-Noord stadsbussen rijden, is het aandeel inwoners dat het openbaar vervoer als alternatief voor auto gebruikt, relatief wat lager.

Overige vormen van milieubewust reizen

Mensen hebben zelf alternatieven kunnen aandragen hoe voor milieubewust reizen.

De meest voorkomende suggesties zijn 'carpoolen', 'met meer personen in de auto reizen' en 'elektrisch/hybride rijden'.

7.6. Overzicht milieugedrag per wijk

Inwoners van de wijk Dierdonk gedragen zich in aankoop en gebruik van apparatuur en in het reizen binnen Helmond minder milieubewust dan de inwoners van de overige wijken. Het omgekeerde beeld toont het milieugedrag van de inwoners van Warande. Wat de laatstgenoemde wijk betreft wordt dit verklaard door het relatief hogere aandeel oudere inwoners in deze wijk. Eerder is aangetoond, dat ouderen zich gemiddeld meer milieuvriendelijk opstellen bij het nemen van milieubesparende maatregelen dan hun jongere stadsgenoten.

	Helmond-totaal	Binnenstad	Helmond-Oost	Helmond-Noord	't Hout	Brouwhuis	Helmond-West	Warande	Stiphout	Rijpelberg	Dierdonk	Brandevoort
MILIEUGEDRAG BIJ AANKOOP PRODUCTEN, vaak/altijd:												
Let op energieverbruik apparatuur	71	73	63	69	75	72	75	67	71	69	70	78
Let op materialen waarvan een product is gemaakt	38	41	38	33	35	42	40	49	42	37	38	36
Let er op zoveel mogelijk milieuvriendelijke producten te kopen	43	50	39	44	35	42	38	52	45	42	38	43
Koopt zoveel mogelijk producten zonder onnodig verpakkingsmateriaal	31	41	28	31	26	27	37	36	40	30	23	28
MILIEUGEDRAG BIJ GEBRUIK ENERGIE., ja :												
Beperkt verwarming van de woning	92	97	89	93	86	94	94	88	95	90	86	92
Koopt energiezuinige apparatuur	86	88	82	82	90	85	95	92	88	83	81	87
Energiezuinig gebruik apparaten	88	92	86	91	88	89	90	88	87	86	84	87
Energiezuinige velrichting	89	88	92	88	88	86	90	90	90	94	84	90
Aanschaf schone-energieproducten	18	11	18	14	26	15	13	21	21	18	17	30
MILIEUGEDRAG BIJ GEBRUIK WATER, ja :												
Bader minder gebruiken en in plaats daarvan douchen	74	75	68	85	73	69	79	76	76	76	67	73
Kortere tijd onder douche staan	70	71	70	75	66	71	77	63	70	73	62	63
Korter wasprogramma op de vaatwasser/wasmachine	70	66	71	79	70	66	73	76	70	76	63	65
Tuin niet of minder sproeien*	64	67	65	73	59	58	66	69	70	72	53	58
MILIEUGEDRAG EN MOBILITEIT, ja:												
Kent en past 'zuinig rijden' toe	39	32	28	35	43	41	43	45	40	41	42	46
Gebruikt zoveel mogelijk fiets/of gaat tevoet in plaats van auto te gebruiken in Helmond	70	78	71	71	72	68	73	71	73	62	59	66
Reist zoveel mogelijk met openbaar vervoer in plaats van auto	21	39	18	16	16	25	17	15	15	20	14	21

= negatieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

= positieve afwijking van het Helmonds gemiddelde met 5% of meer

* Voor zover van toepassing

Bron: Inwonersenquête 2014